

International Federation of
Library Associations and Institutions

Ghidul IFLA pentru biblioteci școlare

**Elaborat de Federația Internațională a Asociațiilor de Bibliotecari (IFLA) Comisia
Permanentă a Secțiunii Biblioteci Școlare**

Editat de: Barbara Schultz-Jones și Dianne Oberg, cu contribuții din partea Comitetului
Executiv al Asociației Internaționale a Bibliotecilor Școlare

Ediția a II-a, revizuită

Iunie 2015

Aprobată de Comisia Profesională IFLA

Romanian Translation/ Traducere în limba română

Tradus de: Laura Mihaela Pascariu, membră în Consiliul Director al Asociației Bibliotecarilor din
România, sub egida Asociației Bibliotecarilor din România

Iunie 2017

Textul acestui document a fost tradus în limba română și pot apărea unele diferențe față de textul
original. Această traducere este furnizată doar în scopul citării.

International Federation of Library Associations and Institutions, 2015

© 2015 de către International Federation of Library Associations and Institutions. Această lucrare este autorizată sub licență Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Pentru a vizualiza o copie a acestei autorizații, accesați: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0>

IFLA
P.O. Box 95312
2509 CH Den Haag
Netherlands

www.ifla.org

Cuprins

Prefață.....	6
Rezumat	7
Recomandări.....	10
Introducere	12
Capitolul 1- Misiunea și scopul bibliotecii școlare	16
1.1 Introducere	16
1.2 Context.....	16
1.3 Definiția bibliotecii școlare.....	16
1.4 Rolul bibliotecii în școală.....	17
1.5 Condiții pentru un program eficace al bibliotecii școlare	18
1.6 Viziunea pentru biblioteca școlară	18
1.7 Declarația de principii a bibliotecii școlare	19
1.8 Serviciile bibliotecii școlare	19
1.9 Evaluarea serviciilor și programelor bibliotecii școlare.....	19
Resurse utile.....	20
Capitolul 2 - Cadrul legal și financiar pentru biblioteca școlară.....	21
2.1 Introducere	21
2.2 Baza legală și consecințe	21
2.3 Baza etică și consecințe	21
2.4 Susținerea infrastructurii pentru dezvoltarea bibliotecilor școlare	22
2.5 Politici.....	22
2.6 Planificarea	23
2.7 Finanțarea	24
Resurse utile.....	24
Capitolul 3 - Resurse umane pentru biblioteca școlară.....	25
3.1 Introducere	25
3.2 Rolurile personalului și argumentare	25
3.3 Definiția bibliotecarului școlar	25
3.4 Competențe necesare furnizării programelor de bibliotecă școlară	26
3.5 Rolurile unui bibliotecar școlar specializat.....	27
3.5.1 Educație	27

3.5.2	Management.....	27
3.5.3	Leadership și colaborare.....	28
3.5.4	Implicare în comunitate	28
3.5.5	Promovarea programelor și serviciilor de bibliotecă.....	29
3.6	Rolurile și competențele personalului auxiliar din biblioteca școlară.....	29
3.7	Rolurile și competențele voluntarilor din biblioteca școlară	29
3.8	Standarde etice	30
	Resurse utile.....	30
Capitolul 4 Resurse fizice și digitale în biblioteca școlară		32
4.1	Introducere	32
4.2	Infrastructura.....	32
4.2.1	Amplasare și spațiu	32
4.2.2	Organizarea spațiului.....	33
4.2.3	Accesul fizic și digital	33
4.3	Dezvoltarea și managementul colecțiilor.....	33
4.3.1	Politici și proceduri de management a colecțiilor.....	34
4.3.2	Chestiuni cu privire la resursele digitale.....	34
4.3.3	Standardele colecțiilor	35
4.3.4	Partajarea resurselor.....	36
	Resurse utile.....	36
Capitolul 5 - Programele și activitățile bibliotecii școlare		38
5.1	Introducere	38
5.2	Program și activități.....	38
5.3	Alfabetizarea și promovarea lecturii	39
5.4	Media și cultura informației.....	40
5.5	Sisteme de învățare bazată pe cercetare	41
5.6	Integrarea tehnologiilor.....	44
5.7	Dezvoltarea profesională a profesorilor	44
5.8	Rolul educațional al bibliotecarului școlar.....	44
	Resurse utile.....	45
Capitolul 6 - Evaluarea bibliotecii școlare și relațiile cu publicul.....		46
6.1	Introducere	46
6.2	Evaluarea bibliotecii școlare și metodele bazate pe dovezi	46
6.3	Abordări ale evaluării bibliotecii școlare	47
6.3.1	Calitatea programului	47

6.3.2	Percepțiile factorilor de decizie.....	47
6.3.3	Conținutul programului.....	48
6.3.4	Impactul programului.....	48
6.3.5	Metoda bazată pe dovezi.....	49
6.4	Impactul evaluării bibliotecii școlare	49
6.5	Relațiile publice în biblioteca școlară.....	50
6.5.1	Promovare și marketing.....	50
6.5.2	Advocacy	50
	Resurse utile.....	51
GLOSAR.....		53
BIBLIOGRAFIE.....		56
Anexa A: <i>Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO (1999)</i>		60
Anexa B: Plan bugetar pentru biblioteca școlară		63
Anexa C: <u>Model</u>e educaționale pentru învățarea bazată pe investigare		64
Anexa D: Exemplu de listă de verificare pentru evaluarea bibliotecii școlare (Canada)		65
Anexa E: Listă de verificare pentru evaluarea bibliotecii școlare pentru directorii de școli		69

Prefață

Acest ghid reprezintă a doua ediție a Ghidului IFLA/UNESCO pentru Biblioteci Școlare (Rapoartele Profesionale IFLA 77). Prima ediție a ghidului pentru biblioteci școlare a fost elaborată în anul 2002 de către Secțiunea Biblioteci Școlare, denumită apoi Secțiunea pentru Biblioteci Școlare și Centre de Resurse. Ghidul de față a fost elaborat pentru a ajuta profesioniștii din bibliotecile școlare și factorii de decizie din domeniul educațional, în efortul lor de a se asigura că toți elevii și profesorii au acces la programe și servicii eficiente, în cadrul bibliotecilor școlare, livrate de personal calificat în domeniu.

Revizuirea acestui ghid a fost făcută după discuții, dezbateri și consultări cu persoane din mai multe țări la atelierele de lucru din cadrul conferinței IFLA și la întâlnirile semestriale, cât și prin comunicări scrise și verificări făcute online și la întâlnirile față în față. Editorii sunt recunoscători pentru contribuțiile aduse de membrii Comisiei Permanente a Secțiunii Biblioteci Școlare din cadrul IFLA și ai Comitetului Executiv al Asociației Internaționale a Bibliotecilor Școlare (IASL), cât și celorlalți membri ai comunității internaționale a bibliotecilor școlare care și-au împărtășit experiența și entuziasmul pentru acest proiect. Apreciam recenziile și comentariile, incluse în mod corespunzător în ghid, de către Grupul Special de Interese IFLA pentru Chestiuni Indigene (IFLA Indigenous Matters SIG).

Mulțumirile noastre se îndreaptă către membrii și oficialii din cadrul Comisiei Permanente a Secțiunii Biblioteci Școlare din cadrul IFLA: Nancy Achebe (Nigeria), Tricia Adams (Marea Britanie, Coordonator Informare /Web Editor), Lisa Aström (Suedia), Lesley Farmer (SUA, Blog/Newsletter Editor), Karen Gavigan (SUA), Rei Iwasaki (Japonia), Mireille Lamouroux (Franța), Randi Lundvall (Norvegia), Danielle Martinod (Franța), Luisa Marquardt (Italia), Dianne Oberg (Canada, Secretar), Barbara Schultz-Jones (SUA, Președinte) și Annike Selmer (Norvegia). Membrii Corespondenți: Lourense Das (Olanda), Patience Kersha (Nigeria), B. N. Singh (India), Diljit Singh (Malaezia). Oficiali și directori IASL: Lourdes T. David (Filipine), Busi Diamini (Africa de Sud), Nancy Everhart (SUA), Elizabeth Greef (Australia, Vice-Președinte), Madhu Bhargava (India), Kay Hones (SUA, Vice-Președinte), Geraldine Howell (Noua Zeelandă), Katy Manck (SUA, Trezorier), Luisa Marquardt (Italia), Dianne Oberg (Canada), Diljit Singh (Malaezia, Președinte), Ingrid Skirrow (Austria), Paulette Stewart (Jamaica) și Ayse Yuksel-Durukan (Turcia). Colegii noștri care au adus contribuții importante în diferite etape ale procesului de scriere și revizuire sunt: Ingrid Bon (Olanda), Foo Soo Chin (Singapore), Veronika Kámán (Ungaria), Susan Tapulado (Filipine), Ross Todd (SUA), și Gloria Trinidad (Filipine).

Barbara Schultz-Jones, Președinte
Dianne Oberg, Secretar
IFLA Secțiunea pentru Biblioteci Școlare

Iunie 2015

Rezumat

Manifestul Bibliotecilor Școlare. Bibliotecile școlare din toată lumea împărtășesc un scop comun, exprimat în anul 1999 în *Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO: Biblioteca școlară în predare și învățare pentru toți*. Angajații din bibliotecile școlare susțin cu tărie valorile *Declarației ONU cu privire la Drepturile Copilului* (1959), *Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului* (1989), și *Declarația ONU privind dreptul popoarelor indigene ancestrale* (2007) și Valorile fundamentale ale IFLA. În *Manifest*, bibliotecile școlare sunt văzute ca o forță în sporirea și îmbunătățirea predării și învățării în comunitatea educațională – atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Ghidul bibliotecilor școlare. Toate ghidurile reprezintă un compromis, între ceea ce aspirăm să obținem și așteptările rezonabile pe care le putem avea. Colaboratorii acestui document au fost inspirați de misiunea și valorile integrate în bibliotecile școlare și au admis că personalul din bibliotecile școlare și factorii de decizie educaționali, chiar și în țări cu biblioteci școlare care dețin resurse bune și sunt bine susținute, trebuie să lupte pentru a fi relevante pentru nevoile de învățare a întregii comunități școlare și să răspundă cu atenție la schimbările din mediul informațional, în care lucrează.

Scopul bibliotecilor școlare. Scopul tuturor bibliotecilor școlare este de a educa elevi cu o cultură a informației și membri responsabili ai societății, având o conduită etică. Elevii care au o cultură a informației sunt persoane competente, care învață în mod autonom, care sunt conștiente de nevoile lor informaționale și se implică activ în lumea ideilor. Aceștia demonstrează încredere în abilitățile lor de a rezolva probleme și știu cum să găsească informațiile relevante și cu înalt grad de siguranță. Sunt capabili să se descurce cu instrumentele tehnologice, pentru a accesa informații și pentru a comunica ce au învățat. Sunt capabili să lucreze în mod confortabil, în situații în care există mai multe răspunsuri sau niciun răspuns. Mențin standarde înalte în munca lor și sunt capabili să funcționeze, atât individual, cât și în grupuri.

Cadrul pentru bibliotecile școlare. Bibliotecile școlare își desfășoară activitatea, în subodinea unor autorități locale, regionale și naționale, pentru a furniza egalitate de șanse, pentru învățare și pentru dezvoltarea abilităților necesare unei participări în societatea cunoașterii. Pentru a menține și a răspunde unui mediu educațional și cultural în continuă evoluție, bibliotecile școlare trebuie susținute prin legislație și finanțare susținută.

Bibliotecile școlare își desfășoară activitatea și într-un cadru etic, ce are în vedere drepturile și responsabilitățile elevilor și a celorlalți membri ai comunității educaționale. Toți cei care lucrează în biblioteci școlare, inclusiv voluntarii, au responsabilitatea de a respecta înalte standarde etice, în interacțiunea cu ceilalți colegi și cu toți membrii comunității școlare. Se străduie să pună drepturile utilizatorilor înaintea confortului și propriilor avantaje și să evite să fie părtinitori, prin atitudinile și credințele personale, în furnizarea serviciilor de bibliotecă. Lucrează cu copiii, tinerii și adulții, în mod frecvent, indiferent de abilitățile și trecutul lor, păstrându-și dreptul la intimitate și dreptul la cunoaștere.

Angajarea de personal în bibliotecile școlare. Având în vedere că rolul bibliotecilor școlare este acela de a facilita predarea și învățarea, serviciile și activitățile bibliotecilor școlare trebuie realizate de un personal profesionist, cu același nivel de educație și pregătire, ca al profesorilor de la clasă. Acolo unde bibliotecarii școlari trebuie să-și asume un rol de conducere în școală, aceștia trebuie să aibă același nivel de educație și pregătire profesională, precum ceilalți conducători din școală, cum ar fi directorii școlilor și specialiștii. Aspectele operaționale din bibliotecile școlare sunt, de

preferință, organizate de funcționarii administrativi și de secretariat, astfel încât să se asigure ca bibliotecarii școlari să aibă timpul necesar, pentru rolul profesional de educație, management, colaborare și conducere.

Organigrama pentru biblioteci școlare variază, în funcție de contextul local, influențată fiind de legislație, dezvoltarea economică și infrastructura educațională. Totuși, cei peste 50 de ani de cercetare internațională indică faptul că bibliotecarii școlari necesită o educație formală în domeniul biblioteconomiei școlare și de predare la clasă, pentru a-și dezvolta expertiza profesională necesară rolurilor complexe de instruire, citire și dezvoltare a culturii informației, managementului bibliotecilor școlare, colaborării cu cadrele didactice, de predare și implicare în comunitatea educațională.

Colecțiile bibliotecilor școlare. Bibliotecarii școlari lucrează cu direcțiunea și profesorii, pentru a dezvolta politici, care să conducă la crearea și menținerea colecțiilor de materiale educaționale ale bibliotecii.

Politica de management a colecțiilor trebuie să se bazeze pe curriculum și pe nevoile și interesele particulare ale comunității școlare și reflectă diversitatea societății din afara școlii. Politicile clarifică faptul că dezvoltarea colecțiilor este un demers de colaborare și că profesorii, ca experți în anumite domenii, ce dețin cunoștințe valoroase despre nevoile elevilor lor, au un rol important în crearea colecțiilor bibliotecii. Este, de asemenea, vitală siguranța că bibliotecile școlare achiziționează resurse create, atât pe plan local, cât și internațional și care reflectă identitățile naționale, etnice, culturale, lingvistice, indigene și altele unice ale membrilor comunității școlare.

Programele educative ale bibliotecilor școlare. Bibliotecarii școlari ar trebui să se axeze pe activitățile pedagogice de bază:

- * Alfabetizare și promovarea lecturii
- * Media și cultura informației (ex. cultura informației, abilități informaționale, competențe informaționale, fluentă informațională, cultura mass-media, abilitatea de a citi, scrie și interacționa pe mai multe platforme, cu mai multe instrumente și în mai multe medii);
- * Învățarea bazată pe cercetare (ex. învățarea problematizată, gândirea critică);
- * Integrarea tehnologiilor;
- * Dezvoltarea profesională pentru profesori;
- * Prețuirea literaturii și culturii.

Bibliotecarii școlari recunosc importanța existenței unui cadru sistematic pentru predarea și crearea abilităților media și informaționale, și contribuie la sporirea abilităților elevilor prin colaborarea cu profesorii.

Evaluarea bibliotecii școlare. Evaluarea reprezintă un aspect critic al unui ciclu neîntrerupt, continuu de îmbunătățire. Evaluarea ajută la alinierea programelor și a serviciilor de bibliotecă, cu obiectivele școlii. Evaluarea demonstrează elevilor, profesorilor, personalului bibliotecii și comunității educaționale beneficiile ce derivă din programele și serviciile oferite de biblioteca școlară. Evaluarea oferă dovezile necesare pentru îmbunătățirea programelor și serviciilor și ajută atât personalul bibliotecă, cât și utilizatorii să înțeleagă și să aprecieze respectivele programe și servicii. O evaluare reușită conduce la înnoirea programelor și serviciilor, cât și la dezvoltarea de noi programe și servicii.

Menținerea ajutorului pentru biblioteci școlare. Evaluarea este de asemenea esențială pentru a conduce inițiative legate de relații publice și advocacy. Având în vedere faptul că rolul bibliotecilor școlare în predare și învățare nu este întotdeauna bine înțeles, relațiile de susținere și întrajutorare

trebuie create împreună cu grupurile de factori de decizie ai bibliotecii și cu grupurile de suport, pentru a se asigura de menținerea finanțării bibliotecilor și a altor tipuri de susținere.

Despre acest document: Aceasta este a doua ediție a ghidului pentru biblioteci școlare, publicat de IFLA, Secțiunea pentru Biblioteci Școlare. Acest ghid a fost creat pentru a ajuta profesioniștii din bibliotecile școlare și factorii de decizie din domeniul educațional, în efortul lor de a se asigura ca toți elevii și profesorii au acces la programe și servicii eficiente în bibliotecile școlare, livrate de un personal calificat în domeniu. Schița acestui ghid a implicat discuții, dezbateri și consultări cu multe persoane din diferite țări, la atelierele de lucru, din cadrul conferințelor IFLA și a întâlnirilor semestriale, dar și prin comunicări permanente în scris și revizuri realizate personal și online. Editorii sunt recunoscători pentru contribuțiile membrilor Comisiei Permanente a Secțiunii Biblioteci Școlare din cadrul IFLA și ai Comitetului Executiv al Asociației Internaționale a Bibliotecilor Școlare (IASL), cât și celorlalți membri ai comunității internaționale a bibliotecilor școlare care și-au împărtășit experiența și entuziasmul pentru acest proiect.

Barbara Schultz-Jones, Chair
Dianne Oberg, Secretary
IFLA Secțiunea Biblioteci Școlare

Iunie 2015

Recomandări

Următoarele recomandări au fost elaborate pentru a veni în sprijinul profesioniștilor din bibliotecile școlare și pentru factorii de decizie educaționali, în eforturile lor de a se asigura că toți elevii și profesorii au acces efectiv la serviciile și programele bibliotecii școlare, ce sunt livrate de un personal calificat în domeniu. Recomandările sunt prezentate în paralel cu textul ghidului; secțiunile de susținere a textului sunt menționate, la sfârșitul fiecărei recomandări.

Cei care doresc să folosească recomandările în planificarea, dezvoltarea, promovarea sau evaluarea bibliotecii școlare ar trebui să folosească o scală de evaluare a statusului fiecărei recomandări, în legătură cu o anumită bibliotecă școlară sau un sistem de biblioteci școlare (ex. ”Da, Într-o oarecare măsură, Nu”) (vezi Anexa D: Exemplu de listă de verificare pentru evaluare) sau ”În stadiu de analiză, Emergentă, În evoluție, Stabilizată, Conduce spre viitor” (vezi *Îndrumarea învățării: Standarde de aplicare pentru normele comune de învățare în bibliotecile din Canada*, 2014, p.9)).

Recomandarea 1. Misiunea și scopul bibliotecii școlare ar trebui să fie formulate clar, în concordanță cu principiile *Manifestului IFLA/UNESCO pentru Biblioteci Școlare* și cu valorile exprimate în *Declarația Organizației Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului* și în *Declarația Organizației Națiunilor Unite privind Drepturile Popoarelor Indigene* și în Valorile fundamentale ale IFLA [Introducere, 1.7]

Recomandarea 2. Misiunea și scopul bibliotecii școlare ar trebui să fie definite, în concordanță cu așteptările autorităților educaționale naționale, regionale și locale, și cu rezultatele curriculumului școlar [Introducere, 1.1-1.8]

Recomandarea 3. Ar trebui realizat un plan pentru dezvoltare a celor trei caracteristici principale ale unei biblioteci școlare de succes: existența unui bibliotecar școlar calificat; o colecție care să vină în sprijinul programelor școlare; și un plan detaliat pentru creșterea și dezvoltarea bibliotecii școlare. [1.1–1.8]

Recomandarea 4. Monitorizarea și evaluarea serviciilor și a programelor bibliotecii școlare, la nivel sau niveluri guvernamentale potrivit/e, ar trebui realizate în mod regulat, pentru se a asigura că biblioteca școlară corespunde nevoilor comunității școlare aflate în schimbare permanentă. [1.9, 6.1–6.4]

Recomandarea 5. Legislația cu privire la bibliotecile școlare ar trebui aplicată, la nivelul sau nivelurile guvernamentale potrivit/e, pentru a se asigura o definiție clară a responsabilităților legale pentru instituție, susținere și dezvoltare continuă a bibliotecilor școlare accesibile tuturor elevilor. [2.1-2.2, 2.4-2.7]

Recomandarea 6. Legislația cu privire la bibliotecile școlare ar trebui aplicată, la nivelul sau nivelurile guvernamentale potrivit/e, pentru a se asigura că responsabilitățile etice ale tuturor membrilor comunității școlare sunt clar definite, inclusiv drepturile precum echitate în acces, libertate în informare și confidențialitate, drepturi de autor și proprietate intelectuală, și drepturile copiilor la cunoaștere. [2.3, 3.6-3.8]

Recomandarea 7. Serviciile și programele bibliotecii școlare ar trebui să se afle sub îndrumarea unui bibliotecar școlar profesionist, care deține o educație formală în biblioteconomie școlară și

predare la clasă /pedagogie. [3.1-3.4]

Recomandarea 8. Rolurile unui bibliotecar școlar ar trebui definite clar, astfel încât să includă îndrumarea (ex. Alfabetizarea și promovarea lecturii, centrată pe cercetare și bazată pe resurse), managementul bibliotecii, leadership general și colaborare, implicare în comunitate și promovarea serviciilor de bibliotecă. [3.5, 3.5.4]

Recomandarea 9. Întreg personalul bibliotecii școlare – profesional, personal de sprijin și voluntari – ar trebui să își înțeleagă clar rolurile și responsabilitățile pentru a lucra în acord cu politicile bibliotecii, inclusiv cele legate de echitate la acces, dreptul la confidențialitate și dreptul la cunoaștere pentru toți utilizatorii bibliotecii. [3.1, 3.2, 3.6, 3.7]

Recomandarea 10. Întreg personalul bibliotecii școlare ar trebui să depună toate eforturile, pentru dezvoltarea colecțiilor cu resurse fizice și digitale, în concordanță cu programele școlare și cu identitățile naționale, etnice și culturale ale membrilor comunității școlare; de asemenea, trebuie să se străduie să crească accesul la resurse, prin activități precum catalogarea, conservarea și partajarea resurselor [4.2.3, 4.3, 4.3.1-4.3.4]

Recomandarea 11. Infrastructura, echipamentele, colecțiile și serviciile bibliotecii școlare ar trebui să vină în sprijinul nevoilor de predare și învățare ale elevilor și profesorilor; infrastructura, echipamentele, colecțiile și serviciile ar trebui să evolueze, în concordanță cu nevoile de predare și învățare. [4.14.3]

Recomandarea 12. Legăturile dintre bibliotecile școlare, cele publice și academice ar trebui dezvoltate, pentru a întări accesul la resurse și servicii și pentru a stimula responsabilitatea comună asupra învățării pe tot parcursul vieții, a tuturor membrilor comunității. [4.2, 5.4]

Recomandarea 13. Principalele activități educaționale ale bibliotecarului școlar ar trebui să se axeze pe: alfabetizare și promovarea lecturii; media și cultura informației; predarea bazată pe cercetare; integrarea tehnologiilor și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. [5.2-5.7]

Recomandarea 14. Serviciile și programele furnizate prin intermediul bibliotecii școlare ar trebui dezvoltate de către bibliotecari școlari profesioniști, în colaborare cu directorul, șefii de catedre, cu profesorii, cu membri ai altor grupuri de biblioteci și cu membrii grupurilor culturale, lingvistice, indigene și alte populații unice, pentru a contribui la atingerea obiectivelor academice, culturale și sociale ale școlii. [3.5, 3.5.4, 5.1-5.8]

Recomandarea 15. Activitățile de bune practici ar trebui să ghideze serviciile și programele unei biblioteci școlare și să furnizeze datele necesare îmbunătățirii activităților profesionale și pentru a asigura că serviciile și programele bibliotecii școlare aduc o contribuție pozitivă în procesul de predare și învățare din școală. [5.1, 5.2]

Recomandarea 16. Folosirea și susținerea serviciilor și programelor bibliotecilor școlare ar trebui intensificate, printr-o comunicare sistematică și planificată cu utilizatorii bibliotecii școlare – actuali și potențiali – și cu factorii de decizie din domeniu. [6.4, 6.5]

Introducere

Bibliotecile școlare din toată lumea, în multitudinea lor de forme, împărtășesc un scop comun: sporirea ”predării și învățării pentru toți”. Din acest motiv, personalul din bibliotecile școlare sprijină egalitatea de șanse pentru toți. Personalul din bibliotecile școlare susține valorile *Declarației ONU cu privire la Drepturile copilului* (1959), *Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului* (CRC, 1989), *Declarația ONU privind dreptul popoarelor indigene ancestrale* (2007) și Valorile fundamentale ale IFLA:

- Sprijinirea principiilor libertății de acces la informație, idei și lucrări creatoare și libertatea de exprimare cuprinse în Articolul 19 din *Declarația universală a Drepturilor Omului*
- Convingerea că oamenii, comunitățile și organizațiile au nevoie de acces universal și egal la informație, idei și lucrări inovatoare, pentru bunăstarea lor socială, educațională, culturală, democratică și economică.
- Convingerea că furnizarea de servicii de informare de înaltă calitate în biblioteci garantează acest acces.
- Angajamentul de a facilita tuturor Membrilor Federației implicarea și obținerea de beneficii din activitățile sale, fără a ține cont de cetățenie, dizabilități, origini etnice, gen, localizare geografică, limbă, înclinație politică, rasă sau religie (www.ifla.org/about/more).

Ghidul se bazează pe principiile fundamentale ale dezvoltării bibliotecilor școlare, exprimate în *Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO: Biblioteca școlară în predare și învățare pentru toți* (vezi Anexa A). *Manifestul Bibliotecilor Școlare*, publicat pentru prima dată în 1999, a fost tradus în multe limbi și continuă să fie folosit de grupurile de suport ale bibliotecilor școlare, pentru a atrage atenția asupra bibliotecii din școală, regiunea și țara lor.

Manifestul menționează că: ”Guvernele, prin ministerele responsabile de educație, sunt îndemnate să dezvolte strategii, politici și planuri care să implementeze acest Manifest”. Prezentul ghid a fost elaborat pentru a informa factorii de decizie de la nivel național și local din toată lumea și pentru a susține și ghida comunitatea bibliotecii. A fost conceput, cu scopul de a ajuta managerii din școli să implementeze principiile exprimate în Manifest. Având în vedere faptul că școlile și bibliotecile școlare variază mult de la o țară la alta, ghidul va trebui citit și utilizat, luând în considerare sensibilitățile din contextul local.

Acest document se dorește a fi atât inspirațional, cât și aspirațional. Multipli contributori ai acestui document au fost inspirați de misiunea și valorile bibliotecii școlare, recunoscând că personalul din bibliotecile școlare și factorii de decizie educaționali, chiar și în țări cu biblioteci școlare dotate și susținute, trebuie să se lupte pentru a fi relevante, pentru nevoile întregii comunități școlare și pentru a răspunde cu prudență mediului informațional în care lucrează, aflat în permanentă schimbare.

Toate ghidurile reprezintă un compromis între ceea ce ne dorim să obținem și ceea ce ne putem aștepta, în mod obiectiv, să obținem. Este important ca standardele și ghidurile pe care bibliotecarii școlari le-ar putea folosi în activitatea lor și care ar putea fi folosite în susținerea viitoarelor îmbunătățiri în serviciile și programele bibliotecii școlare să fie aplicabile în context local. Standardele și ghidurile ar trebui să ”rezoneze” cu oamenii care cunosc cel mai bine realitatea locală. Atunci când sunt propuse finanțări și completări cu personal sau renovări ale spațiilor, dovezile legate de contribuțiile pe care aceste schimbări le vor aduce în termeni de învățare și succes în

predare furnizează argumente mai convingătoare, decât cele legate de atingerea unui anumit set de standarde.

Îndeplinirea tuturor standardelor pentru finanțare, tehnologie, colecții, angajare de personal și pentru infrastructură nu garantează neapărat cel mai bun mediul de predare și învățare. Ceea ce este mai important este modul în care membrii comunității școlare se raportează la bibliotecile școlare: lucrând pentru îndeplinirea *scopurilor morale* ale bibliotecii școlare (ex. producere unui schimbări în viața tinerilor) și a *scopului educațional* al bibliotecii școlare (ex. Îmbunătățirea predării- învățării pentru toți). Infrastructură , colecții, personal și tehnologie reprezintă doar mijloace, pentru atingerea acestui scop.

Directorii și ceilalți factori de decizie, inclusiv personalul din bibliotecile școlare, trebuie să aibă în vedere o întrebare importantă – ce valoare adăugată pot obține și obțin elevii și profesorii din accesul la serviciile și programele bibliotecii școlare? Cercetările din ultimii patruzeci de ani au arătat că bibliotecile școlare, care dețin personal și resurse corespunzătoare, pot avea un impact semnificativ în realizările elevilor. Cea mai critică resursă a unei biblioteci școlare este reprezentată de prezenta unui bibliotecar școlar profesionist și calificat, care să colaboreze cu celelalte cadre didactice, pentru a crea cea mai bună, construită pe cunoștințe și plină de sens experiență de învățare pentru elevi.

Ghidul IFLA pentru Biblioteci Școlare poate fi folosit pentru a susține dezvoltarea și îmbunătățirea bibliotecilor școlare, în diferite moduri și regiuni. Poate reprezenta o provocare de a observa posibilitățile pentru bibliotecile școlare din țările emergente sau aflate în curs de dezvoltare, dar *scopul moral* și cel *educațional* al bibliotecilor școlare poate fi abordat în aceste medii, în moduri diferite și creative, uneori prin furnizarea de alfabetizare în domeniile de bază, fundamentale pentru dezvoltarea bibliotecii școlare. Exemple de proiecte inovative de alfabetizare pot fi găsite în lucrarea susținută financiar de IFLA apărută recent, *Perspective Globale asupra Bibliotecilor Școlare: Proiecte și Aplicații* (Marquardt & Oberg, 2011). Exemple de inițiative inovative pentru dezvoltarea, implementarea și promovarea ghidului pentru biblioteci școlare mai pot fi găsite în lucrarea susținută financiar IFLA, recent apărută, *Acțiune Globală pentru Ghidul Bibliotecilor Școlare* (Schultz-Jones & Oberg, 2015).

Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO formulează clar principiile fundamentale ale dezvoltării bibliotecii școlare, *Ghidul Bibliotecilor Școlare* furnizează direcții pentru implementarea practică a acestor principii fundamentale. *Ghidul Bibliotecilor Școlare* ne provoacă să gândim global și să acționăm în mod local, în eforturile noastre de a furniza cele mai bune servicii în biblioteca școlară, pentru susținerea ”predării și învățării pentru toți”.

Gândire globală

Prezentul ghid pentru biblioteci școlare proiectează o lume a incluziunii, egalității de șanse și a dreptății sociale. Acestea vor fi implementate în contextul secolului XXI și vor fi caracterizate de schimbare, mobilitate și interconectare, la diferite niveluri și în diferite sectoare. Viețile oamenilor de pretutindeni sunt afectate de tendințe, cum ar fi globalizarea; instabilitate și schimbări la nivel economic și social; evoluție a tehnologiilor digitale și mobile și sustenabilitate sau ”ecologizare” a mediului înconjurător.

Educația se schimbă prin intermediul schimbărilor din programele școlare și prin intensificarea folosirii tehnologiilor (ex. Utilizarea serviciului cloud computing, jocuri, telefoane inteligente, utilizarea computerelor 1 la 1). Noile modele de finanțare pentru educație sunt necesare în contexte financiare și legislative, în multe țări care pun accentul pe reducerea costurilor și a cheltuielii publice

pentru școli și universități. Numărul de absolvenți de liceu este în creștere, în întreaga lume, dar numărul de absolvenți ai învățământului universitar este în continuare defazat în multe țări. Schimbările economice și sociale cresc numărul de elevi străini și de persoane care învață o a doua limbă în școli și universități. Ubicuitatea tehnologiei a schimbat modul în care cei care învață accesează informațiile și interacționează cu ceilalți (OECD, 2014).

Bibliotecile sunt afectate de agenda digitală și de tendințe precum date cu "acces deschis", inițiative de învățare și convergență. Guvernele din multă zone ale lumii au dezvoltat documente de planificare similare *Agendei Digitale* a Uniunii Europene (<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en>), care se bazează pe șapte piloni:

- 1) O piață digitală unică – care să doboare barierele către fluxul liber de servicii online și conținuturi în afara granițelor naționale
- 2) Interoperabilitate și Standarde – noile standarde pentru echipamentele IT, aplicații, repozitoare de date și servicii vor asigura o interacțiune unitară oriunde, exact ca Internetul
- 3) Încredere și Siguranță – reguli întărite asupra siguranței datelor cu caracter personal și răspunsuri coordonate la hackingul (accesul neautorizat) cibernetic
- 4) Internet rapid și ultra-rapid – investiții majore pentru a furniza acces mai rapid și descărcări mai rapide din internet
- 5) Cercetare și Inovare - creșterea investițiilor în TIC pentru comercializarea inovațiilor
- 6) Creșterea Alfabetizării Digitale, a Abilităților și Incluziunii – educație și formare în utilizarea echipamentelor digitale, în special pentru grupurile defavorizate
- 7) Beneficiile facilitării TIC – pentru a reduce consumul de energie, optimizarea proceselor în serviciile publice și furnizarea accesului la moștenirea culturală

Agenda digitală sporește nevoia ca personalul din bibliotecile școlare să-și dezvolte și să-și îmbunătățească abilitățile digitale și să fie pregătit să lucreze cu ceilalți membri ai comunității școlare, pentru a dezvolta și îmbunătăți competențele digitale și cunoștințele elevilor și ale profesorilor. În întreaga lume, serviciile și programele bibliotecilor școlare au fost sau vor fi, cât de curând, afectate de schimbările în tehnologiile digitale și mobile, iar aceste schimbări cresc nevoia de a preda principiile cetățeniei digitale.

Acțiune locală

Ghidul pentru Biblioteci Școlare este proiectat pentru a fi adaptat și implementat prin modalități potrivite contextului local, în special la contextele legislativ și de curriculum. Legislația care guvernează dezvoltarea bibliotecii școlare poate fi inclusă într-un Act educativ sau un Act al Bibliotecilor, în ambele Acte, sau în niciunul. Documentele privind curriculumul școlar pot fi dezvoltate, la nivel național sau local; aceste documente pot defini în mod specific misiunea, rolul și scopul bibliotecii școlare, sau pot exclude complet această problemă.

Ghidul pentru Biblioteci Școlare este proiectat pentru a ghida guvernele, asociațiile de bibliotecari, școlile, directorii școlilor și comunitățile locale, în procesul de aliniere a bibliotecilor școlare la rezultatele educaționale locale, la nevoile informaționale ale comunității școlare, la dimensiunile sociale, etnice, culturale, lingvistice, indigene sau alte populații ale comunităților din cadrul și din afara școlii.

Ghidul pentru Biblioteci Școlare invită factorii de decizie educaționali, inclusiv legislatorii guvernamentali și directorii școlilor, să ia în considerare dovada cercetării care arată contribuțiile pe care serviciile de calitate din biblioteca școlară le pot aduce la succesul educațional al tineretului.

Ghidul mai invită personalul din bibliotecile școlare și dezvoltă și să amplifice competențele de care aceștia au nevoie, pentru a ține pasul cu permanentele schimbări din educație și societate și a deveni agenți catalizatori ai schimbării.

Bibliografie

Marquardt, L., & Oberg, D. (2011). *Global perspectives on school libraries: Projects and practices*. The Hague, Netherlands: De Gruyter Saur.

Schultz-Jones, B. & Oberg, D. (2015). *Global action on school library guidelines*. The Hague, Netherlands: De Gruyter Saur.

OECD (Organization for Economic Co-operation and Development). (2014). *Education at a glance 2014: OECD indicators*. Paris: OECD Publishing. Extras din dx.doi.org/10.1787/eag2014-en

Capitolul 1

Misiunea și scopul bibliotecii școlare

“Biblioteca școlară furnizează informații și idei fundamentale pentru funcționarea cu succes în societatea informațională bazată pe cunoaștere în care trăim astăzi. Biblioteca școlară înzestrează elevii cu abilități de învățare pe tot parcursul vieții și le dezvoltă imaginația, dându-le posibilitatea de a trăi ca niște cetățeni responsabili” Manifestul Bibliotecilor Școlare

1.1 Introducere

Prezentul Capitolul reprezintă o afirmație generală asupra misiunii și scopului bibliotecii școlare, așa cum a fost definită în *Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO*(1999). Biblioteca școlară este creionată în *Manifest* ca o forță în creșterea și îmbunătățirea predării și învățării în comunitatea școlară – atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Chestiunile cheie identificate în *Manifest* sunt dezvoltate mai în detaliu în următoarele Capitole.

1.2 Context

Bibliotecile școlare există în întreaga lume ca medii de învățare ce furnizează un spațiu (fizic și digital), acces a resurse și acces la activități și servicii care încurajează și susțin elevii, profesorii și comunitatea educațională. Dezvoltarea bibliotecilor școlare merge în paralel cu dezvoltarea din educație, căutând să înarmeze elevii cu acele cunoștințe, necesare pentru a putea acționa și pentru a contribui la progresul societății. Deși gama de avantaje și operațiuni variază în lume, bibliotecile școlare de pretutindeni se axează pe susținerea și dezvoltarea învățării la elevi. Biblioteca școlară frunzează o gamă largă de oportunități de învățare, pentru indivizi, grupuri mici și grupuri mari, cu accent pe conținutul intelectual, cultura informației și dezvoltarea culturală și socială. Centrarea bibliotecilor școlare pe persoana care învață susține, extinde și individualizează curriculumul școlar.

Exemplu

Proiectul Biblioteca Lubuto (The Lubuto Library Project) furnizează resurse culturale relevante și experiențe educaționale pentru orfani și alte grupuri vulnerabile de copii și tineri din Zambia.

1.3 Definiția bibliotecii școlare

Biblioteca școlară este un spațiu de învățare fizic și digital unde cititul, investigarea, cercetarea, gândirea, imaginația și creativitatea sunt esențiale pentru călătoria elevilor, de la informație la cunoaștere și către dezvoltarea lor personală, socială și culturală. Acest spațiu fizic și digital este cunoscut sub mai multe denumiri (ex. Centru media școlar, centru de documentare și informare, centru de resurse al bibliotecii, spațiu multifuncțional de învățare (library learning commons), dar *biblioteca școlară* este termenul cel mai frecvent utilizat și aplicat acestui tip de spațiu și aceluia tip de funcțiuni.

Mai mult de 50 de ani de cercetare internațională, cu participarea tuturor, (vezi, de exemplu, Haycock, 1992, în LRS (2015) *School Libraries Impact Studies (Studii de impact în biblioteci școlare)* în SUA www.lrs.org/data-tools/schoollibraries/impact-studies/ și Williams, Wavell, C., și Morrison (2013) în Marea Britanie

www.scottishlibraries.org/storage/sectors/schools/SLIC_RGU_Impact_of_School_Libraries_2013.pdf) identifică următoarele trăsături distinctive pentru biblioteca școlară:

- Deține un bibliotecar școlar calificat, cu educație formală în biblioteconomie școlară și pedagogie care oferă expertiza profesională necesară rolurilor complexe ale educației, dezvoltarea citirii și alfabetizării, managementul bibliotecii școlare, colaborarea cu cadrele didactice și implicarea în comunitatea educațională.
- Furnizează colecții specifice diverse, de înaltă calitate (în format letric, multimedia, digital) care susțin curriculumul școlar formal și informal, inclusiv proiectele individuale și dezvoltarea personală.
- Are o politică explicită și un plan pentru progres continuu și dezvoltare.

Bibliotecile școlare, ca și alte elemente ale sistemului educațional, trec prin faze de extindere și dezvoltare. Totuși, aceste trei caracteristici ale unei biblioteci școlare sunt necesare pentru îndeplinirea misiunii și scopului bibliotecii școlare. Cercetările arată că potențialul unei biblioteci școlare de a avea un impact asupra învățării la elevi este în strânsă dependență cu măsura în care aceste caracteristici sunt prezente în școală.

Bibliotec școlară funcționează ca:

- spațiu fizic și digital dedicat dintr-o școală, deschis și accesibil tuturor;
- spațiu informațional care furnizează acces echitabil și deschis la surse informaționale de calitate, prin toate tipurile de medii, incluzând formatul letric, multimedia și colecțiile digitale aflate în custodie;
- spațiu sigur unde curiozitatea individuală, creativitatea și orientarea spre învățare sunt încurajate și susținute și unde elevii pot explora diverse subiecte, chiar și teme controversate, în intimitate și în siguranță;
- spațiu educațional unde elevii învață despre capacitățile și predispoziția pentru reținerea de informații și pentru crearea cunoștințelor;
- spațiu tehnologic care furnizează o gamă diversă de instrumente tehnologice, software și expertiză pentru crearea, reprezentarea și împărtășirea cunoștințelor;
- centru de alfabetizare unde comunitatea școlară cultivă cititul și dezvoltarea alfabetizării în toate formele sale;
- centru pentru cetățenia digitală unde comunitatea educațională învață să folosească instrumentele digitale în mod corespunzător, etic și sigur și învață strategii pentru a –și proteja identitatea și informațiile personale;
- mediu informațional pentru toți membrii comunității prin acces egal la resurse, tehnologii și dezvoltarea aptitudinilor informaționale care nu sunt întotdeauna disponibile acasă;
- spațiu social deschis pentru evenimente culturale, profesionale și educaționale (ex. evenimente, întâlniri, expoziții, resurse) pentru publicul larg.

1.4 Rolul bibliotecii în școală

Biblioteca școlară funcționează în școală la centru de predare și învățare ce frunizează un program educațional activ, integrat în conținutul curriculumului, cu accent pe următoarele:

- capacități – abilități și înclinații bazate pe resurse legate de căutarea, accesul și evaluarea resurselor într-o varietate de forme, inclusiv oameni și artefacte culturale, ca surse. Aceste

capacități includ de asemenea folosirea instrumentelor tehnologiei informației în căutarea, accesul și evaluarea acestor surse și dezvoltarea alfabetizării digitale și a celei bazate pe documente tipărite.

- capacități – abilități și înclinații bazate pe gândire, ce se axează pe implicarea concretă a datelor și informațiilor în procesele de cercetare și investigare, procese superioare ale gândirii și analiză critică care conduc la crearea reprezentărilor/ produselor ce demonstrează cunoaștere și înțelegere profundă.
- capacități bazate pe cunoaștere – abilități de cercetare și investigare și predispoziții care se axează pe creație, construcție și utilizare în comun a produselor cunoașterii ce demonstrează cunoaștere și înțelegere profundă.
- capacități – abilități și înclinații pentru citit și alfabetizare legate de bucuria lecturii, cititul de plăcere, cititul pentru învățare pe mai multe platforme și transformarea, comunicare și diseminarea textului, în multiplele sale forme și moduri, pentru a înlesni dezvoltarea de sensuri și înțelegerea.
- capacități – abilități și înclinații personale și interpersonale legate de participarea socială și culturală în investigații bazate pe resurse și învățarea despre sine și ceilalți ca cercetători, utilizatori de informații, creatori de cunoaștere și cetățeni responsabili.
- capacități – abilități și înclinații de învățare a managementului care să îi ajute pe elevi să se pregătească, să planifice și să experimenteze cu succes o unitate de investigare, bazată pe curriculum.

Bibliotecarul școlar joacă un rol de conducere, în dezvoltarea acestor capacități, prin educație și facilitare individuală și în colaborare, într-o relație directă, cu conținutul și rezultatele curriculumului.

1.5 Condiții pentru un program eficient al bibliotecii școlare

Cercetările au arătat că cea mai importantă condiție pentru un program eficient al bibliotecii școlare este accesul la un profesionist calificat în biblioteconomie școlară. O bibliotecă școlară fără un program pedagogic (ex. o ofertă multilaterală, planificată de activități de predare și învățare) nu va putea avea tipul de impact asupra predării și învățării, pe care cercetările demonstrează că îl poate avea cu un profesionist calificat în biblioteconomie școlară, care îndeplinește rolurile menționate în Secțiunea 3.4.

Biblioteca școlară ar trebui condusă într-un cadru de politici clar structurat, care să o identifice cu un centru pentru lectură, investigare și producție în colaborare. Politica de bibliotecă ar trebui împărțită, ținând cont de politicile omniprezente și nevoile școlii și ar trebui să reflecteze etosul, misiunea, scopurile și obiectivele sale, cât și realitatea sa. Susținerea administrativă pentru rolul bibliotecii școlare în politicile de bibliotecă este esențială pentru a vedea toate beneficiile unui program de bibliotecă școlară. Infrastructura, resursele fizice și digitale și resursele umane necesare activării unui program eficient al bibliotecii școlare vor fi dezbătute în capitolele următoare.

1.6 Viziunea pentru biblioteca școlară

Viziunea proiectează stadiul viitor dorit pentru biblioteca școlară. Viziunea poate varia, în diferite țări, în funcție de poziția de pornire a bibliotecii școlare. În cele din urmă, construirea unei viziuni pentru biblioteca școlară care să joace un rol central în educație și care să depășească limitările actuale, crează ambiția pentru viitor de a furniza un spațiu de învățare multifuncțional.

Viziunea include cinci tendințe cheie identificate în *Raportul de orientări IFLA 2013* (trends.ifla.org):

- 1) Noile tehnologii vor extinde și vor limita, în același timp, persoana care are acces la informație.
- 2) Educația online va democratiza și va revoluționa învățarea la nivel global.
- 3) Grenițele intimității și a protecției datelor vor fi redefinite.
- 4) Societățile hiperconectate vor asculta și vor responsabiliza noi voci și grupuri.
- 5) Economia globală a informației va fi transformată de către noile tehnologii.

1.7 Declarația de principii a bibliotecii școlare

Misiunea reprezintă o definire a naturii, scopului și rolului bibliotecii școlare ca parte a finalității și angajamentului comun al școlii. Misiunea bibliotecilor școlare din întreaga lume este pronunțată în anul 1999 în *Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO* (Anexa A). Declarația de principii pentru o bibliotecă școlară individuală ar trebui să reflecte componentele misiunii din *Manifest*, pentru a se alinia la contextul educațional din care face parte școala și biblioteca școlară. Ar trebui să furnizeze o direcție pentru focalizarea resurselor, să ghideze planificarea și să comunice intenția de a servi comunitatea, prin definirea unui acord asupra nevoilor membrilor săi; abilitățile, resursele și capacitatea necesare pentru îndeplinirea acestor nevoi; și un rezultat așteptat care să aducă beneficii comunității – alinierea cu scopul educațional de la pregăti elevii, pentru piața muncii și ca cetățeni.

1.8 Serviciile bibliotecii școlare

Pentru a răspunde nevoilor comunității de învățare, biblioteca școlară furnizează o gamă de servicii. Aceste servicii pot fi livrate în cadrul și dintr-o bibliotecă școlară (ca spațiu). Furnizarea de servicii folosind tehnologia informației și a comunicării (TIC) mai prezintă oportunități de a extinde granițele bibliotecii către toate domeniile școlii și către casă. O infrastructură a tehnologiei informațiilor puternic conectată furnizează acces la colecțiile, resursele comunității și la colecțiile digitale din curstodie, cât și la instrumentele necesare demersurilor de investigare bazată pe cercetare și construirea, prezentarea și împărtășirea cunoștințelor.

Serviciile bibliotecii școlare includ:

- dezvoltarea profesională a aptitudinii de predare (ex. citit și alfabetizare, tehnologii, procesele de investigare și cercetare);
- un program captivant de literatură/ lectură pentru rezultate educaționale și pentru plăcere și îmbogățire personală
- învățarea bazată pe investigare și dezvoltarea culturii informației;
- colaborarea cu celelalte biblioteci (publice, guvernamentale, resurse comunitare)

Bibliotecile școlare asigură o valoare importantă în comunitatea educațională. Valoarea adăugată se extinde dincolo de materialele din colecțiile bibliotecilor la serviciile furnizate, printr-un program captivant al bibliotecii școlare și un bibliotecar școlar calificat.

1.9 Evaluarea serviciilor și programelor bibliotecii școlare

Evaluarea serviciilor și a programelor bibliotecii școlare reprezintă un aspect esențial, în dezvoltarea acesteia. Evaluarea deservește scopurile de responsabilitate: ajută la luarea deciziei dacă serviciile și programele bibliotecii școlare sunt adecvate nevoilor comunității școlare. Evaluarea ar trebui, de asemenea, să contribuie la transformarea continuă a serviciilor și programelor bibliotecii școlare, prin influențarea modului de gândire a factorilor de decizie asupra bibliotecii școlare și prin

stimularea susținerii acestora, pentru biblioteca școlară. Selectarea unei metode de evaluare sau a unei abordări va depinde de nevoile comunității școlare și de stadiul de dezvoltare a bibliotecii (ex. calitatea programului, percepțiile factorilor de decizie, conținutul programului și impactul acestuia). O evaluare care se focalizează pe calitatea globală a programului ar putea folosi standardele internaționale, naționale sau locale, pentru a examina și aprecia multiplele aspecte ale bibliotecii școlare (ex. personalul, infrastructura, tehnologiile și colecțiile, cât și programele educaționale). Evaluarea care se axează pe îmbunătățirea practicilor în biblioteca școlară, adesea numită metodă bazată pe dovezi, ar putea folosi date, precum produsele învățării elevilor; modele educaționale (pe clasă, nivel și materie); sondaje pentru elevi, profesori și/sau părinți; sau înregistrări ale sistemelor de circulație și catalogare din bibliotecă. Capitolul 6 din acest document va explora în mai mare profunzime nevoia de evaluare și utilitatea acesteia în management și în relațiile publice (promovare, marketing, advocacy).

Resurse utile

American Association of School Librarians. (2014). *Governing documents*. In www.ala.org/aasl/about/governing-docs

American Association of School Librarians. (2011). *Standards for the 21st century learner*. In www.ala.org/aasl/standards-guidelines/learning-standards

Hay, L., & Todd, R. J. (2010). *School libraries 21C*. NSW Department of Education and Training. In www.curriculumsupport.education.nsw.gov.au/schoollibraries/assets/pdf/21c_report.pdf

Haycock, K. (1992). *What works: Research about teaching and learning through the school's library resource center*. Seattle, WA: Rockland Press.

IFLA/UNESCO *School Library Manifesto*. (1999). In www.ifla.org/publications/ifaunesco-school-library-manifesto-1999

Library Research Service [Colorado State Library, Colorado Department of Education]. *School libraries impact studies*. In www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies/

Groupe de Recherche sur la Culture et la Didactique de l'information. (2010). *Parcours de formation à la culture de l'information* [The learning path to an information culture]. In http://culturedel.info/grcdi/?page_id=236

Williams, D., Wavell, C., & Morrison, K. (2013). *Impact of school libraries on learning: Critical review of published evidence to inform the Scottish education community*. Aberdeen, Scotland: Robert Gordon University, Institute for Management, Governance & Society (IMaGeS). In www.scottishlibraries.org/storage/sectors/schools/SLIC_RGU_Impact_of_School_Libraries_2013.pdf.

Capitolul 2 - Cadrul legal și financiar pentru biblioteca școlară

“Ca responsabilitate a autorităților locale, regionale și naționale, [bibliotecile școlare] trebuie susținute printr-o legislație și prin politici specifice. Bibliotecile școlare trebuie să aibă o finanțare adecvată și susținută pentru personal, materiale, tehnologii și infrastructură. Acestea trebuie să fie gratuite”.
Manifestul Bibliotecilor Școlare

2.1 Introducere

Biblioteca școlară răspunde nevoilor comunității educaționale în care își desfășoară activitatea și acționează în beneficiul tuturor membrilor acelei comunități. O bibliotecă școlară există, în subordinea autorităților locale, regionale și naționale, pentru a furniza egalitate de șanse în învățare și pentru a dezvolta abilitățile necesare participării în societatea cunoașterii. Pentru a menține și răspunde în mod continuu mediului educațional și cultural, aflate în permanentă evoluție, bibliotecile școlare trebuie susținute prin legislație și finanțare permanentă.

2.2 Baza legală și consecințe

În lume există multiple modele de relații între bibliotecile școlare și guverne. În plus, există legi care le guvernează activitatea, iar dispozițiile financiare pot fi variate și complexe. De exemplu, legislația, politicile și standardele bibliotecilor școlare pot fi responsabilitatea Ministerului Educației sau a Ministerului Culturii, sau responsabilitatea poate fi împărțită între cele două ministere. Unele țări transferă responsabilitatea asupra bibliotecilor școlare, total sau parțial, la nivel regional, de stat sau municipalităților.

Ca principiu, bibliotecile școlare se adaptează în timp dispozițiilor legale și politice, pentru a furniza un mediu de învățare care să poziționeze și să mențină biblioteca școlară, în calitate de centru de cercetare, descoperire, creativitate, angajament critic și pedagogii inovative. Evoluția continuă a unui nivel susținut de resurse care ajută biblioteca școlară să îndeplinească standardul de susținere a elevului în dezvoltarea intelectuală și în creșterea competențelor, necesită existența unui ghid sistemic în cadrul sistemului de învățământ și dincolo de acesta.

2.3 Baza etică și consecințe

Biblioteca școlară există într-un cadru etic care ia în considerație drepturile și responsabilitățile elevilor și a celorlalți membri ai comunității educaționale. Biblioteca școlară întrebunțează o abordare holistică, pentru a se asigura că toate populațiile culturale, lingvistice, indigene și altele sunt binevenite. Valorile fundamentale, a egalității în accesarea cunoașterii și a informațiilor înregistrate și de libertate intelectuală sunt cuprinse în Articolul 19 al *Declarației Universale a Drepturilor Omului* și în valorile IFLA (www.ifla.org/about/more).

Alte aprecieri includ, dar nu se limitează la:

- Carta Drepturilor Bibliotecilor
- Libertatea informației și confidențialitatea
- Declarațiile asupra drepturilor de autor, a proprietății intelectuale și a plagiatului
- *Drepturile Copilului* (www.un.org/cyberschoolbus/humanrights/resources/child.asp)
- *Drepturile Popoarelor Indigene* (<http://undesadspd.org/indigenouspeoples/declarationontherightsofindigenouspeoples.aspx>)

Biblioteca școlară dezvoltă abilitățile și capacitatea de înțelegere necesare cetățeniei responsabile, prin programe care educă elevii și comunitatea educațională asupra chestiunilor etice, precum libertatea accesului la informație, proprietatea intelectuală și plagiat.

2.4 Susținerea infrastructurii pentru dezvoltarea bibliotecilor școlare

Trebuie stabilit, în unitatea administrativă responsabilă pentru educație la nivel național și/sau regional/ local, un sistem de susținere pentru implementarea și dezvoltarea bibliotecilor școlare. Ar trebui să se facă eforturi pentru a defini și implementa un nivel de bază pentru serviciile și activitățile bibliotecii școlare, astfel încât elevii și profesorii să poată înțelege și accesa biblioteca școlară, ca resursă pentru predare și învățare. Munca acestui tip de centre de servicii educaționale poate include atenția pentru chestiuni precum: formarea inițială și continuă a bibliotecarilor școlari, consultață profesională, studii de cercetare, colaborare cu grupuri de bibliotecari școlari și cu asociațiile lor profesionale și dezvoltarea de standarde și ghiduri.

Natura și proporția serviciilor și activităților bibliotecii școlare variază, de la o țară la alta și de la o școală la alta. Totuși, mobilitatea tot mai mare a elevilor și a familiilor acestora denotă că o consecvență în școli și în accesul la biblioteca școlară îmbunătățește capacitatea sistemului educațional de a răspunde nevoilor membrilor comunității școlare.

Exemplu

Legislatura din Texas, SUA a creat un sistem de 20 de centre regionale de servicii educaționale în 1967 pentru a ajuta circumscripțiile școlare de pe teritoriul statului. Rolul centrului de servicii educaționale este de a lucra împreună cu circumscripțiile școlare pentru a îndeplini trei obiective principale: să acorde asistență circumscripțiilor școlare, în îmbunătățirea performanțelor elevilor în fiecare regiune a sistemului; să permită circumscripțiilor școlare să lucreze mai eficient și în mod mai economic; și să implementeze inițiativele impuse de legislație sau de comitete. Centrele pentru servicii educaționale furnizează dezvoltare profesională, asistență tehnică și managementul programelor educaționale ce vin în sprijinul direcțiunii, bibliotecarilor școlari și profesorilor.

2.5 Politici

Biblioteca școlară ar trebui administrată într-un cadru bine structurat de politici care să recunoască biblioteca drept resursă esențială și centru pentru lectură și cercetare. Politica bibliotecii școlare ar trebui concepută, ținând cont de politicile generale și de nevoile școlii și ar trebui să reflecte etosul, misiunea, scopul și obiectivele, cât și realitatea școlii.

Politica ar trebui să clarifice faptul că biblioteca este pentru toți. Ar trebui dezvoltată de bibliotecarul școlar, împreună cu profesorii și direcțiunea (ex. directorii, conducătorii școlilor, personalul educativ). Schița documentului ar trebui distribuită la scară largă, în comunitatea școlară și susținută prin dezbateri publice. Rezultatul ar trebui să fie distribuit la scară largă, pentru ca filozofia, conceptele și intențiile de acțiune și dezvoltare să fie înțelese, vizate și gata de

a fi puse în aplicare. Documentul și planurile dezvoltate pe baza politicii ar trebui să specifice rolul bibliotecii în relație cu următoarele componente:

- Curriculum formal și informal în școală
- Metode de învățare în școală
- Criterii și standarde naționale și locale
- Nevoile de învățare și dezvoltare personală a elevilor
- Nevoile profesorilor
- Creșterea nivelurilor de reușită academică
- Dezvoltarea abilităților de cercetare
- Promovarea și motivarea pentru lectură
- Lipsa de prejudecăți și implicarea civică

Toate acestea sunt esențiale, în crearea unui cadru realist de politici și a planurilor de acțiuni care urmează. Planul de acțiune ar trebui creat cu scopuri, sarcini și strategii, cât și cu proceduri de monitorizare și evaluare. Politica și planurile de acțiune ar trebui să fie documente active, supuse revizuirii regulate.

2.6 Planificarea

Planificarea unei biblioteci școlare necesită implicarea activă a bibliotecarului școlar, împreună cu direcțiunea, autoritățile și elevii, pentru a decide relația bibliotecii școlare cu restul comunității școlare de învățare. Dimensiunile importante care ar trebui luate în considerare în procesul de planificare includ:

- Țeluri sustenabile de dezvoltare, identificate prin studii orientate către viitor, realizate de grupuri naționale și internaționale;
- Misiune, filosofie, scopuri și obiective educaționale naționale și la nivel de școală;
- O viziune declarată care să descrie valoarea bibliotecii școlare pentru școală și rolul factorilor de decizie, a partenerilor culturali și a finanțatori în procesul educațional;
- O evaluare a nevoilor care să identifice rolul bibliotecii școlare acum și să proiecteze unde va ajunge aceasta în viitor, ca centru de învățare;
- Un plan care să conecteze comunitatea școlară la resurse de calitate, privilegii și medii de învățare fizice și digitale.
- Un plan tehnologic cu proiecții pentru viitorul tehnologiilor și potențialele schimbări în livrarea informațiilor și a serviciilor;
- Un plan dinamic de acțiune cu activități centrate pe elev și centrate pe comunitate;
- Un plan de dezvoltare a competențelor profesionale ale personalului din bibliotecile școlare;
- Un plan de evaluare care să urmărească îmbunătățirea continuă, prin cercetare bazată pe dovezi, și care să demonstreze impactul serviciilor bibliotecii asupra succesului elevilor.

Exemplu

Într-o zonă rurală din Indonezia, personalul din școli lucrează cu autoritățile pentru biblioteci școlare, cu miniștrii din guvern și cu o agenție internațională de dezvoltare, pentru a elabora o bibliotecă școlară model.

2.7 Finanțarea

Pentru a asigura valabilitatea și vitalitatea bazei informaționale și educaționale a bibliotecii școlare, aceasta are nevoie de o alocare bugetară adecvată, care să ia în considerare realitatea locală. Cheltuielile bugetare ar trebui să fie în raport cu politicile cadru ale școlii pentru biblioteca școlară și să reflecte o investiție în dezvoltarea elevilor, profesorilor și a personalului.

Bibliotecarul școlar lucrează cu echipa de management senior, pentru a realiza bugetul și pentru a explora opțiunile capabile să livreze resurse și servicii de calitate, către întreaga comunitate școlară. Susținerea financiară pentru biblioteca școlară reflectă cercetarea care indică următoarele:

- Dimensiunea și calitatea personalului de predare și susținere din biblioteca școlară și colecțiile acesteia sunt cele mai clare variabile pentru performanțele academice.
- Elevii care obțin note mari la testele standardizate tind să vină din școli care dețin personal mai numeros în biblioteca școlară și care au acces mai mare la servicii și resurse, precum cărți, periodice și materiale online, indiferent de alți factori, precum cei economici. (Vezi, de exemplu, IASL Research Abstracts www.iasl-online.org/research/abstracts; Kachel & Lance, 2013.)

Cheltuirea bugetului este atent planificată pentru tot anul și este în relație cu politicile cadru. Componentele unui plan bigetar sunt prezentate în Anexa B. Rapoartele anuale ilustrează cum a fost utilizat bugetul bibliotecii și clarifică dacă suma de bani cheltuită cu programul și resursele bibliotecii a fost suficient pentru a-i acoperi sarcinile și pentru a atinge obiectivele. Rapoartele anuale ar trebui să includă dovezi asupra calității serviciilor și programelor bibliotecii școlare și asupra impactului acestora asupra predării și învățării în școală. Capitolul 6 din acest document explorează în mai mare profunzime nevoia de evaluare și utilitatea sa, în managementul bibliotecii școlare.

Resurse utile

American Association of School Librarians. (2011). *Standards for the 21st century learner*. În www.ala.org/aasl/standards-guidelines/learning-standards

American Library Association. (2010). *Intellectual Freedom Manual* (8th ed.). În www.ala.org/advocacy/intfreedom/iftoolkits/ifmanual/intellectual

American Library Association. (1996). *Library Bill of Rights*. În www.ala.org/advocacy/intfreedom/librarybill

Australian School Library Association. (2000). *School Library Bill of Rights*. În www.asla.org.au/policy/bill-of-rights.aspx

Hay, L. & Todd, R. J. (2010). *School libraries 21C*. NSW Department of Education and Training. În www.curriculumsupport.education.nsw.gov.au/schoollibraries/assets/pdf/21c_report.pdf

International Federation of Library Associations. (2015). *Indigenous Matters Special Interest Group*. În www.ifla.org/indigenous-matters

International Federation of Library Associations. (2015). *Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Queer/Questioning Users Special Interest Group*. În www.ifla.org/lgbtq

International Federation of Library Associations. (2015). *IFLA/UNESCO Multicultural Library Manifesto*. În www.ifla.org/node/8976

Kachel, D. E., & Lance, K. C. (2013). Latest study: A full-time school librarian makes a critical difference in boosting student achievement. *School Library Journal*, 59(3), 28.

Capitolul 3 - Resurse umane pentru biblioteca școlară

"Bibliotecarul școlar este angajatul calificat, responsabil cu planificarea și administrarea bibliotecii școlare, susținut de restul personalului pe cât de adecvat este posibil, care lucrează împreună cu toți membrii comunității școlare și care asigură legătura cu biblioteca publică și alții" - Manifestul Bibliotecilor Școlare

3.1 Introducere

Funcția esențială a bibliotecii școlare este de a furniza acces fizic și intelectual la informații și idei. Bogăția și calitatea unui program de bibliotecă depinde, în primul rând, de resursa umană, disponibilă în interiorul și în afara bibliotecii școlare. Pentru a satisface nevoile de predare și de învățare ale comunității școlare, este esențială existența unui personal foarte bine pregătit și extrem de motivat, într-un număr corespunzător dimensiunii școlii și nevoilor sale specifice. Toți cei care lucrează într-o bibliotecă școlară ar trebui să aibă o înțelegere clară a serviciilor și politicilor de bibliotecă, sarcini și responsabilități bine definite și condiții de angajare și recompensare stabilite corespunzător, care să reflecte așteptările posturilor ocupate.

3.2 Rolurile personalului și argumentare

Având în vedere că biblioteca școlară facilitează predarea și învățarea, programul bibliotecii școlare trebuie să fie coordonat de personal calificat, cu nivel similar educație și pregătire, ca al cadrelor didactice de predare. Acolo unde bibliotecarul școlar trebuie să ia un rol de conducere în școală, acesta trebuie să dețină același nivel de educație și pregătire, precum ceilalți conducători din școală, direcțiunea și specialiștii în învățare. Aspectele operaționale ale bibliotecii școlare sunt cel mai bine coordonate de funcționari și de personalul auxiliar tehnic, pentru a asigura faptul că bibliotecarul școlar are timpul necesar pentru rolul profesional de educație, management, colaborare și leadership.

3.3 Definiția bibliotecarului școlar

Bibliotecarul școlar este responsabil pentru spațiul fizic și digital al școlii, unde lectura, investigarea, cercetarea, gândirea, imaginația și creativitatea sunt fundamentale, în predare și învățare. Acest rol este cunoscut sub mai multe denumiri (ex. bibliotecar școlar, specialist bibliotecă media, profesor bibliotecar, *profesor documentarist*), dar *bibliotecar școlar* este termenul cel mai comun folosit. Calificările bibliotecarilor școlari diferă în lume și pot include bibliotecari, cu sau fără formare în pedagogie și bibliotecari cu formare, în alte specialități biblioteconomice.

Definițiile bibliotecilor școlare diferă în lume și pot include servicii prin intermediul bibliotecii publice. Organigramele pentru biblioteci școlare se schimbă, de asemenea, în funcție de contextul local, care este influențat de legislație, dezvoltarea economică și infrastructura educațională. Totuși, cei peste 50 de ani de cercetare internațională, împreună (vezi, de exemplu, Haycock, 1992, în LRS (2015) *School Libraries Impact Studies* www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies) indică faptul că bibliotecarul școlar necesită pregătire formală în domeniul biblioteconomic și în pedagogie, care să furnizeze expertiza profesională necesară rolurilor complexe de educare, lectură și dezvoltare

a alfabetizării, management de bibliotecă, colaborare cu personalul de predare și implicare în comunitatea educațională.

Exemplu

În Franța, bibliotecarii școlari (*professeurs documentalistes / profesorii documentariști*) care lucrează cu elevi de gimnaziu și de liceu sunt recrutați și formați la același nivel educațional și au același statut cu ceilalți profesori.

Exemplu

În Tirolul de Sud, Italia, bibliotecarii școlari sunt recrutați de Administrația Provinciei Bozen să lucreze în școlile de nivel K-13, în funcție de calificările și formarea în biblioteconomie (Legea Provinciei Bozen nr. 17/1990; Contractul Colectiv de Muncă al Provinciei Bozen, 4 martie 2006). Asistentul bibliotecar trebuie să fie absolvent al învățământului liceal (k-13) și să fie absolventul unui curs de biblioteconomie (cel puțin un an de teorie și practică). Bibliotecarul școlar calificat trebuie să fie absolvent al studiilor universitare (facultate de cel puțin trei ani). Vezi: Berufsbilder "BibliothekarIn" und "DiplombibliothekarIn" (i.e., Librarian and Qualified Librarian Job Profiles, www.provinz.bz.it/kulturabteilung/bibliotheken/1459.asp)

Exemplu

În Portugalia, din 2009, bibliotecarul școlar (*professor bibliotecário*) este un profesor care s-a specializat în biblioteconomie. Vezi "Formação" (Education) la: www.rbe.mec.pt/np4/programa.html

3.4 Competențe necesare furnizării programelor de bibliotecă școlară

Calificările unui bibliotecar școlar includ:

- Predare și învățare, curriculum, concepere și aplicare în învățământ;
- Management și planificare a programelor, dezvoltare/ design, implementare, evaluare/ îmbunătățire;
- Dezvoltarea colecțiilor, depozitare, organizare, regăsire;
- Procese și comportamente în informare – alfabetizare, cultura informației, alfabetizare digitală;
- Participare la lectură;
- Cunoștințe despre literatura pentru copii și tineret;
- Cunoștințe despre dizabilitățile care afectează cititul;
- Abilități de comunicare și colaborare;
- Abilități digitale și media;
- Responsabilitate etică și socială;
- Servicii în folosul comunității – responsabilitate publică/socială;
- Devotament pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea profesională continuă;
- Asimilarea culturii societății în domeniul biblioteconomic și a istoriei și valorilor sale.

Dezvoltarea competențelor profesionale și a pregătirii bibliotecarului școlar pot fi obținute prin mai multe moduri – de obicei printr-o diplomă sau un program de diplomă sau formare profesională continuă, finalizat după certificarea inițială în pedagogie sau în biblioteconomie. Scopul instrucției bibliotecarului școlar este actualizarea competențelor pedagogice și biblioteconomice.

În țările unde există programe educaționale specifice pentru bibliotecari școlari, programa de studii ar trebui să includă, pe lângă competențele esențiale de biblioteconomie, o înțelegere a

învățământului (învățare, curriculum, predare), a tehnologiilor digitale și social media, și a tinerilor, culturii și alfabetizării. Împreună, aceste domenii de studiu ar trebui să ducă la o înțelegere profundă și comprehensivă a culturii informației, de la gândirea creativă, la perspectiva de rezolvare a problemelor. Educația prin biblioteca școlară ar trebui să aducă în discuție rolul bibliotecarului școlar profesionist, ca lider de pe margine, ca agent catalizator pentru schimbare și ca membru al comunității școlare.

Exemplu

În Franța, cadrul de competențe pentru profesori, *Référentiel de compétences des enseignants*, prezintă o listă de abilități educaționale a căror măiestrie trebuie atinsă de către toți profesorii, inclusiv de bibliotecarul școlar. Această listă include abilități specifice de bibliotecă și științele informării pentru bibliotecarii școlari. Abilitățile de cultura informației trebuie recunoscute ca esențiale pentru toți membrii comunității educaționale. Aceste cunoștințe comune reprezintă o condiție necesară pentru orice colaborare pedagogică eficientă.

3.5 Rolurile unui bibliotecar școlar specializat

Rolurile cheie ale unui bibliotecar școlar specializat sunt: educație, management, leadership și colaborare, și implicare în comunitate. Fiecare este discutat detaliat, în continuare.

3.5.1 Educație

Rolul educativ al bibliotecarului școlar specializat cuprinde o largă varietate de situații de predare cu elevii, în mod individual, în grupuri mici de elevi și cu clase de elevi și include, de asemenea dezvoltarea profesională informală și formală a colegilor profesori. Activitățile principale ale muncii educative a bibliotecarului școlar, detaliate în Capitolul 5, includ:

- Promovarea alfabetizării și a lecturii
- Cultura informației (abilități informaționale, competențe informaționale, fluentă informațională, alfabetizare media, abilitatea de a citi, scrie și interacționa pe mai multe platforme, cu mai multe instrumente și în mai multe medii);
- Învățarea bazată pe cercetare (învățarea bazată pe problematizare, gândirea critică);
- Integrarea tehnologiilor,
- Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Exemplu

Diferite îndrumări pedagogice au fost realizate și utilizate, ca ghid pentru profesori: în Franța, *Benchmarks for the implementation of the learning path to an information culture* [*Repères pour la mise en œuvre du Parcours de formation à la culture de l'information*]; în Belgia, *Media literacy skills: A major educational challenge* [*Les compétences en éducation aux médias: un enjeu éducatif majeur*]; și la UNESCO *Media and information literacy: A training program for teachers* [*Education aux médias et à l'information: programme de formation pour les enseignants*].

3.5.2 Management

Rolul de management al bibliotecarului școlar specializat implică organizarea sistemelor și proceselor de documentare ale bibliotecii școlare, pentru a fi folosite în mod optim. Aici sunt incluse: infrastructura bibliotecii (ambele medii, fizic și digital), resursele materiale (fizice și digitale) și programele și serviciile pedagogice (fizice și digitale). Managementul resurselor umane poate fi, de asemenea, parte a acestui rol – recrutarea, selectarea, formarea, supervizarea și evaluare personalului bibliotecii.

3.5.3 Leadership și colaborare

Principalul rol al bibliotecarului școlar este de a contribui la misiunea și scopul școlii. În colaborare cu directorii și profesorii școlii, bibliotecarul dezvoltă și implementează servicii și programe de bibliotecă, bazate pe curriculum, care să susțină procesul de predare și învățare pentru toți. Bibliotecarul contribuie cu cunoștințe și abilități, în furnizarea informațiilor și folosirea resurselor pentru activități de predare și învățare precum investigare și proiecte, activități de rezolvare de probleme, activități de alfabetizare, lectură și activități culturale. Bibliotecarul școlar poate juca un rol, singur sau în colaborare cu alți specialiști din școală, în integrarea tehnologiilor și în furnizarea de dezvoltare profesională, pentru profesori și directori.

Colaborarea este o parte esențială a muncii bibliotecarului școlar. Bibliotecarul școlar lucrează cu direcțiunea școlii, pentru a dezvolta nivelul de înțelegere și pentru a susține contribuția bibliotecii la misiunea și scopul școlii. Bibliotecarul școlar ar trebui să răspundă direct în fața directorului, sau directorului adjunct și ar trebui să participe în planul de dezvoltare instituțională sau alte echipe de conducere. În comunitatea școlară, bibliotecarul ar trebui să lucreze pentru a facilita continuitatea planului școlar și coeziunea activităților, precum a proiectelor de cercetare cross-curriculară și a unităților de învățare interdisciplinară. Bibliotecarul școlar ar trebui să colaboreze cu ceilalți bibliotecari școlari pentru a-și lărgi și continua dezvoltarea profesională și formarea.

Exemplu

În nordul Texasului, SUA directorii bibliotecilor școlare din mai multe biblioteci școlare se întâlnesc lunar, pentru a schimba idei și pentru a prezenta noi abordări, pentru programe și servicii.

Exemplu

În Marea Britanie, există grupuri regionale bine stabilite de bibliotecari școlari, care se întâlnesc trimestrial, pentru formare și oportunități de colaborare în rețea.

3.5.4 Implicare în comunitate

Implicarea în comunitate include programarea, dezvoltarea colecțiilor și eforturile de popularizare care să întâmpine diferite grupuri culturale, lingvistice, indigene și alte populații unice în biblioteci. Bibliotecile școlare ar trebui să recunoască importanța familiilor în educația copiilor și valoarea transferului intergenerațional de cunoștințe.

Copiii sunt susținuți de familii și comunități. Trebuie să existe o abordare holistică care să ajute oamenii din diverse medii de proveniență să fie angajați în bibliotecile școlare, să participe și să contribuie la nivel guvernamental și să susțină accesul egal la informații, idei și creații ale imaginației, pentru bunăstarea lor socială, educațională, culturală, democratică și economică. Una dintre valorile fundamentale a multor comunități este transferul intergenerațional de bogății și cunoștințe. Transferul de cunoștințe într-o manieră eficientă și plină de sens pentru copiii din aceste comunități poate varia semnificativ, datorită culturii dominante în care funcționează biblioteca școlară. Pentru toți copiii "identitate" și "apartenență" sunt componente esențiale pentru alfabetizare și învățare.

Bibliotecarul școlar ar trebui, dacă este posibil, să asigure legătura cu alte grupuri de biblioteci din comunitate, inclusiv cu bibliotecile publice și asociațiile de bibliotecari. Pentru a îmbunătăți serviciile bibliotecii pentru copii și tineri dintr-o anumită comunitate, bibliotecile școlare și cele publice ar trebui să depună eforturi să coopereze. Un acord de parteneriat scris ar trebui să includă: măsurile comune de cooperare, specificațiile și definițiile domeniilor de colaborare;

clarificarea implicațiilor economice și cum se vor împărți costurile; și perioada de timp planificată pentru cooperare. Exemple de domenii de cooperare includ formări comune ale personalului; dezvoltarea colecțiilor și programare în cooperare; coordonarea serviciilor și a rețelelor electronice; vizite cu clasa la biblioteca publică; lectură colectivă și promovarea alfabetizării; și marketing comun al serviciilor de bibliotecă pentru copii și tineret.

Exemplu

În Oslo, Norvegia, direcțiunea școlilor și biblioteca publică au făcut un acord de colaborare și se întâlnesc regulat pentru a discuta subiecte legate de cele 120 de biblioteci școlare din oraș. Serviciul școlar al bibliotecii publice este ocupat de persoane care acordă asistență și furnizează împrumutul de materiale suplimentare școlilor. Asistența este acordată în domenii precum lectura și alfabetizarea, dezvoltarea colecțiilor și organizarea spațiului bibliotecii școlare. Toți bibliotecarii școlari și profesorii din școală pot cere ajutor de la acest serviciu, prin e-mail sau telefon. Materialele pe care școlile nu-și permit să le achiziționeze sau pe care nu le folosesc în mod regulat pot fi trimise la biblioteca școlară sau direct la clasă.

3.5.5 Promovarea programelor și serviciilor de bibliotecă

Promovarea programelor și serviciilor de bibliotecă include comunicarea cu utilizatorii despre ceea ce are de oferit biblioteca și modalitatea de adaptare a acestor programe și servicii la nevoile și preferințele utilizatorilor. Programele, serviciile și facilitățile furnizate de biblioteca școlară trebuie promovate activ astfel încât grupurile țintă să fie la curent cu rolul bibliotecii ca partener în învățare și ca furnizor de programe, servicii și resurse. Grupurile țintă pentru promovarea serviciilor de bibliotecă sunt directorul și ceilalți membrii ai conducerii școlii, șefii de catedră, profesorii, elevii și părinții. Este importantă ajustarea comunicării în funcție de natura școlii și de diferitele grupuri țintă.

Biblioteca școlară ar trebui să dețină un plan scris de promovare, lucrat în colaborare cu conducerea școlii și cu cadrele didactice. Planul ar trebui să includă următoarele elemente: obiective, un plan de acțiuni care să indice cum vor fi atinse obiectivele; și metodele de evaluare prin care va fi evaluat succesul planului de acțiuni.

3.6 Rolurile și competențele personalului auxiliar din biblioteca școlară

Personalul auxiliar din bibliotecile școlare (ex. asistenți bibliotecari, tehnicieni bibliotecari) se află în subordinea bibliotecarului și susține munca acestuia prin funcțiile tehnice și administrative. Personalul auxiliar din bibliotecile școlare ar trebui să dețină formarea și dezvoltarea profesională necesare operațiunilor de rutină din biblioteca școlară, precum aranjarea pe raft, împrumutul, returnarea și procesarea materialelor de bibliotecă și furnizarea de servicii tehnice legate de administrarea circulației online și de serviciile de catalogare furnizează, de asemenea acces la resursele digitale.

3.7 Rolurile și competențele voluntarilor din biblioteca școlară

Voluntarii nu ar trebui să lucreze ca înlocuitori pentru personalul plătit din bibliotecă, ci ar trebui să lucreze ca ajutor pentru aceste posturi pe baza acordurilor care dau un cadru formal implicării lor în activitățile bibliotecii școlare, inclusiv supervizarea de către bibliotecarul școlar. Elevii pot lucra ca voluntari ai bibliotecii școlare, având roluri bine definite și sub supraveghere. Elevii voluntari ar trebui să fie din clase mari, să fie selectați printr-un proces formal de admitere și

instruiți, pentru a îndeplini sarcini ca: ajutor pentru crearea expozițiilor, rearanjarea materialelor pe rafturi, lectura împreună cu cei mici și recomandarea de cărți pentru colegii lor.

Exemplu

În Michigan, SUA, Echipa Bibliotecii dintr-o școală primară contribuie la munca din culise ce menține funcționarea fără opreliști a bibliotecii. O dată pe săptămână, acești elevi așează materialele pe raft, colectează cărțile de la clasele de grădiniță și uneori asistă la etichetarea și punerea de coduri de bare pe noile intrări din bibliotecă.

Exemplu

În Roma, Italia, elevii de liceu înscriși într-un program pentru persoane cu nevoi speciale ajută la buna funcționare a bibliotecii, lucru ce contribuie la managementul bibliotecii și la dezvoltarea personală a elevilor. Acești elevi au ajutat și în faza de renovare a bibliotecii: acest lucru le-a stimulat și îmbunătățit abilitățile de coordonare, le-a lărgit aria de interes și le-a crescut stima de sine.

Exemplu

În Ungaria, din anul 2012 voluntariatul în folosul comunității locale este obligatoriu pentru elevii de liceu. Această muncă voluntară poate fi realizată și în bibliotecile școlare sau publice.

3.8 Standarde etice

Toți cei care lucrează în bibliotecile școlare, inclusiv voluntarii, au responsabilitatea de a respecta înalte standarde etice, în colaborarea cu ceilalți și cu toți membrii comunității școlare. Ei trebuie să depună eforturi să pună drepturile utilizatorilor, înaintea propriului confort și interes și să evite să fie părtinitori datorită atitudinilor sau a convingerilor personale, în furnizarea serviciilor de bibliotecă. Toți copiii, tinerii și adulții ar trebui abordați, în mod egal, indiferent de abilitățile și de mediul lor de proveniență: dreptul lor la confidențialitate și dreptul lor la cunoaștere trebuie menținut.

Toți cei care lucrează în biblioteca școlară, inclusiv voluntarii, ar trebui să depună eforturi să își însușească valorile fundamentale ale bibliotecarului: gestionarea, serviciile, libertatea intelectuală, raționalismul, alfabetizarea și lectura, egalitatea în accesul la cunoștințele și informațiile înregistrate, confidențialitate și democrație. Valorile fundamentale ale egalității, în ceea ce privește accesul la cunoștințele și informațiile înregistrate și la libertatea intelectuală sunt incluse în Articolul 19 al *Declarației Universale a Drepturilor Omului* și în valorile IFLA (www.ifla.org/about/more).

Resurse utile

American Library Association. (2010). *ALA/AASL Standards for initial preparation of school librarians*. În www.ala.org/aasl/education/ncate

CLEMI: Centre de liaison de l'enseignement et des médias d'information. (2013). *Proposition pour un référentiel enseignant en éducation aux médias* [Proposal for a repository in teaching media literacy] [pdf en ligne]. În www.clemi.org/fichier/plugin_download/29480/download_fichier_fr_referentiel_clemi_version2.pdf

Conseil supérieur de l'éducation aux médias. (2013). *Les compétences en éducation aux médias: Un enjeu éducatif majeur* [Media literacy skills: A major educational challenge]. Belgique: CSEM.

Gorman, M. (2000). *Our enduring values: Librarianship in the 21st century*. Chicago: American Library Association.

International Federation of Library Associations. (2012). *Professional Codes of Ethics for Librarians*.
În www.ifla.org/faife/professional-codes-of-ethics-for-librarians

International Federation of Library Associations. (2015). *Indigenous Matters Special Interest Group*.
www.ifla.org/indigenous-matters

International Federation of Library Associations. (2015). *Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Queer/Questioning Users Special Interest Group*. Retrieved from www.ifla.org/lgbtq

International Federation of Library Associations. (2015). *IFLA/UNESCO Multicultural Library Manifesto*. Retrieved from www.ifla.org/node/8976

Markless, S. (Ed.). (2009). *The innovative school librarian: Thinking outside the box*. London: Facet Publishing. [Vezi Capitolele 1 & 2, pp. 1-46.]

Ministère de l'éducation nationale. (2013). Référentiel de compétences des enseignants [Competency framework for teachers]. *Bulletin officiel de l'éducation nationale*, n°30, 25/07/2013.

National Forum on Information Literacy. (2014). *Policy statement on the importance of certified school librarians*. În <http://infolit.org/nfil-policy-statement-school-librarians>

Simpson, C. (2003). *Ethics in school librarianship: A reader*. Worthington, OH: Linworth.

Wilson, C., Grizzle, A., Tuazon, R., Akyempong, K., & Cheung, C.K. (2012). *Education aux médias et à l'information: programme de formation pour les enseignants* [Media education and information: A training program for teachers]. Paris: UNESCO.

Capitolul 4 - Resurse fizice și digitale în biblioteca școlară

"Personalul din biblioteci susține utilizarea cărților și a altor surse de informare, de la cele de ficțiune la cele documentare, de la cele în format letric la cele electronice, atât cele din bibliotecă, cât și cele de la distanță. Materialele întregesc și îmbogățesc manualele, materialele de predare și metodologiile".

Manifestul bibliotecilor școlare

4.1 Introducere

Resursele fizice și digitale ale bibliotecii școlare includ infrastructura, echipamentele și colecțiile de resurse pentru predare și învățare. Din ce în ce mai mult, tehnologiile își extind aria în biblioteca școlară, în școala privită în ansamblu și în comunitate. Tehnologiile mai facilitează și accesul 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână la resursele bibliotecii și la resurse din afara programului și calendarului școlar. Infrastructura, echipamentele și colecțiile unei biblioteci școlare trebuie să evolueze, ca răspuns la schimbările nevoilor elevilor și profesorilor, de predare și învățare.

4.2 Infrastructura

Funcțiile și utilizările bibliotecii școlare sunt de importanță primordială, când se planifică o nouă clădire pentru școală sau când se renovează cele existente. Rolul educațional al bibliotecii școlare ar trebui să fie reflectat în spațiile sale. În ziua de astăzi, multe biblioteci școlare sunt proiectate ca "spații comune de învățare", ca răspuns la implicarea utilizatorilor în "cultura participativă", ce extinde rolul utilizatorilor de la consumatori de informație la creatori de informație. Spațiul comun de învățare al bibliotecii furnizează spații și echipamente necesare creării de produse informaționale, cât și spații tradiționale de învățare și studiu.

4.2.1 Amplasare și spațiu

Nu există standarde universale pentru dimensiunea și proiectul bibliotecii școlare, dar este utilă existența unor criterii pe baza cărora să se facă planificarea. În general, bibliotecile se schimbă din modelul centrat pe resurse către modelul centrat pe persoana care învață: bibliotecile școlare și academice sunt adeseori proiectate ca spațiu comun de învățare. Următoarele aspecte trebuie incluse în planificarea spațiului bibliotecii școlare:

- Amplasare centrală, la parterul clădirii, dacă este posibil;
- Accesibilitate și proximitate de zonele de predare;
- Factorii de zgomot, măcar o parte din spațiile bibliotecii și fie departe de zgomotul exterior;
- Lumină potrivită și suficientă, naturală și/sau artificială;
- Temperatura camerelor potrivită (ex. aer condiționat, încălzire), pentru a asigura condiții optime de lucru tot timpul anului, cât și preservarea colecțiilor;
- Design potrivit pentru utilizatorii cu nevoi speciale ai bibliotecii;
- Dimensiune adecvată pentru a da spațiu colecțiilor de cărți, ficțiune, non-ficțiune, cărților cu coperti groase și celor broșate, ziarelor și revistelor, resurselor neprintate și depozitării,

spațiilor de studiu, zonelor de lectură, calculatoarelor, zonelor de expunere și zone de lucru pentru personalul bibliotecii

- Flexibilitate care să permită multitudinea de activități și viitoarele modificări în curriculum și tehnologii.

4.2.2 Organizarea spațiului

Următoarele zone funcționale trebuie amenajate:

- Zona de studiu și cercetare – spațiu pentru biroul de informații, cataloage, calculatoare online, mese de studiu și cercetare, materiale de referințe și colecții de bază;
- Zona de lectură informală – spațiu cu cărți și periodice care încurajează alfabetizarea, învățarea pe tot parcursul vieții și lectura de plăcere;
- Zona educațională – spațiu cu locuri pentru grupuri mici, grupuri mari și pentru desfășurarea unei ore formale cu toată clasa, cu tehnologii educaționale adecvate și spațiu de expunere (se recomandă în general un număr de locuri pentru a acoperi 10% din populația școlară);
- Producție media și zona pentru proiecte de grup – spații individuale, pentru echipe și clase (adesea numite "laboratoare" sau "makerspaces" (spații creative de lucru));
- Zona administrativă – spațiu pentru biroul de circulație, zona birourilor, spațiu pentru procesarea materialelor media din bibliotecă și spațiul de depozitare pentru echipamente, accesorii și materiale.

4.2.3 Accesul fizic și digital

Accesul fizic și digital în bibliotecă ar trebui maximizat. Folosind tehnologiile, accesul digital la resursele informaționale ale bibliotecii școlare poate fi furnizat în școală și în afara ei, 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână. Acolo unde resursele umane sunt limitate, ar trebui luate în considerare sisteme de supervizare, care să includă folosirea unor elevi pregătiți și a voluntarilor adulți.

4.3 Dezvoltarea și managementul colecțiilor

Biblioteca școlară trebuie să furnizeze acces la o gamă largă de resurse fizice și digitale pentru a satisface nevoile utilizatorilor și le reflectă vârsta, limbajul și datele demografice. Colecțiile trebuie dezvoltate în mod continuu, pentru a se asigura accesul utilizatorilor la materiale noi și relevante. Politica de management a colecțiilor definește scopul, obiectivele și conținuturile colecțiilor, cât și accesul la resursele externe și ajută la asigurarea unei game largi de resurse de înaltă calitate. Din ce în ce mai mult, resursele digitale precum ebooks (referințe, ficțiune, non-ficțiune), bazele de date online, ziarele și revistele online, jocurile video și materialele educaționale multimedia devin o parte fundamentală a resurselor bibliotecii.

Pe lângă colecțiile care satisfac nevoile de învățare ale elevilor, o bibliotecă școlară ar trebui să includă o colecție de resurse profesionale, atât pentru personalul bibliotecii, cât și pentru profesori (ex. materiale despre educație, disciplinele predate, noile stiluri și metode de predare/ învățare) și o colecție de resurse adresate părinților și tutorilor.

Exemplu

În Roma, Italia, biblioteca dintr-o școală primară a creat "Raftul părinților", unde există și sunt puse la dispoziție resurse despre psihologia copilului, educație și subiecte specifice

precum temerile copiilor și stima de sine

4.3.1 Politici și proceduri de management a colecțiilor

Bibliotecarul școlar lucrează cu conducerea și profesorii pentru a dezvoltare metodele de management al colecțiilor. O asemenea declarație asupra politicilor trebuie să se bazeze pe curriculum și nevoile și interesele particulare ale comunității școlare și trebuie să reflecte diversitatea societății din afara școlii.

Următoarele elemente ar trebui incluse în declarație asupra politicilor de management al colecțiilor:

- Misiunea bibliotecii școlare, în concordanță cu *Manifestul IFLA/UNESCO al Bibliotecilor Școlare*;
- Declarații despre libertatea intelectuală și libertatea informației;
- Scopul politicilor de management a colecțiilor și relația lor cu curriculumul și cu identitățile naționale, etnice, culturale, lingvistice și indigene ale utilizatorilor săi;
- Obiectivele pe termen lung și pe termen scurt asupra asigurării resurselor;
- Responsabilitățile pentru deciziile cu privire la managementul colecțiilor.

Politicele ar trebui să clarifice faptul că elaborarea și construirea colecțiilor este un demers ce trebuie făcut în colaborare și că profesorii, ca experți pe domenii ce dețin cunoștințe valoroase asupra nevoilor elevilor lor, joacă un rol important în constituirea colecțiilor bibliotecii. Politicile ar trebui să stabilească o metodă coerentă de reconsiderare a resurselor, adică cu principiile libertății intelectuale și a dreptului copiilor la cunoaștere. Politicile ar trebui să mai indentifice responsabilitatea bibliotecarilor școlari de a rezista eforturilor de cenzură a materialelor, indiferent de sursa apelului la limitarea resurselor sau la accesul la resurse.

Proceduri pentru dezvoltarea și administrarea colecțiilor vbibliotecii școlare ar trebui specificate, într-un document separat sau ca anexă la documentul cu politicile de management al colecțiilor. Manualul de proceduri ar trebui să ghideze selecția și achiziția resurselor și să furnizeze standarde pentru procesarea și organizarea (catalogarea, clasificarea, aranjarea pe raft) resurselor și pentru menținerea, repararea și deselecția resurselor (sortarea prin eliminare). Manualul ar trebui să includă ghidare în obținerea resurselor care au fost create atât la nivel local, cât și la nivel internațional și care reflectă identitatea națională, etnică, culturală, lingvistică și indigenă a membrilor comunității școlare. Manualul ar mai trebui să furnizeze un ghid clar pentru reconsiderarea materialelor controversate.

Exemplu

În Franța, bibliotecarul școlar elaborează o politică de achiziții prin consultarea comunității școlare ce este legată de politicile cuprinse prin curriculumul școlar și activitățile educative, conform celor 10 reguli ale politicii de achiziții.

www.cndp.fr/savoirsedi/centre-de-ressources/fonds-documentaire-acquisition-traitement/les-10-commandements-dune-politique-dacquisition.html

4.3.2 Chestiuni cu privire la resursele digitale

Biblioteca școlară deține o funcție importantă ca punct de acces semnificativ către societatea noastră bazată pe informații. Trebuie să furnizeze acces la resursele informaționale digitale care reflectă curriculumul, cât și interesele și cultura utilizatorilor. Cultura participatorie emergentă, validată prin intermediul mediei sociale a contribuit la expansiunea rolului utilizatorului de bibliotecă, de la

consumator de informație la creator de informație. În consecință, bibliotecarii școlari trebuie să ia în considerare crearea unor "makerspaces" (spații creative de lucru), dotate cu computere și alte echipamente de producție necesare pentru activitățile de învățare practice, inclusiv crearea de produse informaționale (ex. Video, bloguri, podcasturi, proiecte 3D, postere, grafice).

Disponibilitatea din ce în ce mai mare a resurselor digitale și a accesului la Internet înseamnă că sistemul de catalogare al bibliotecii școlare trebuie să fie potrivit pentru clasificarea și catalogarea resurselor conform standardelor internaționale sau naționale acceptate, pentru a facilita integrarea bibliotecii școlare în rețele mai largi. În multe locuri din lume, bibliotecile școlare, beneficiază de conexiunea cu alte comunități locale sau regionale printr-un sistem de catalogare unificat sau partajat. Acest tip de colaborări poate crește eficiența și calitatea selecției resurselor, catalogării și a procesării, făcând mai ușoară combinarea resurselor pentru un efect maxim. În alte locuri, bibliotecile școlare beneficiază de coaliții sau de eforturi guvernamentale care facilitează partajarea resurselor din bazele de date comerciale foarte scumpe și a materialelor de referință online.

Exemplu

În Alberta, Canada, Ministerul Educației finanțează în totalitate furnizarea de resurse informaționale online de calitate în engleză și franceză, pentru toți elevii și profesorii din provincie, prin Centrul Online de Referințe.

www.learnalberta.ca/OnlineReferenceCentre.aspx.

Exemplu

În Franța, accesul facil pentru elevi și utilizarea resurselor digitale este furnizat de platforma *Correlyce* cu peste 300 de resurse editoriale și indexuri. www.correlyce.fr

Criteriile de administrare a colecțiilor digitale sunt similare celor pentru administrarea colecțiilor tipărite. Există, totuși, câteva considerații speciale:

- Accesul – va fi îmbunătățit sau diminuat prin alegerea unui material digital în locul unui tipărit?
- Chestiuni financiare și tehnice – costurile materialului digital vor fi mai mari pe termen lung, datorită taxelor pentru licențe neîntrerupte sau a costurilor de schimbare în noi formate?
- Chestiuni legale și de licență – legea drepturilor de autor sau termenii licențelor pentru materialele digitale limitează numărul de utilizatori, accesul off-site sau confidențialitatea utilizatorului?
- Securitate – cum va fi protejat accesul la resurse?

4.3.3 Standardele colecțiilor

Astăzi, când colecțiile bibliotecii școlare includ multe resurse digitale disponibile la fața locului (onsite) sau prin baze de date comerciale externe și materiale de referință cu licență, standardele privind colecțiile bibliotecilor școlare sunt greu de dezvoltat și aplicat. Cu sau fără acces la standardele naționale sau locale ale colecțiilor, deciziile privind dezvoltarea colecțiilor trebuie să se bazeze pe cerințele curriculumului și a abordărilor educaționale.

O colecție echilibrată de materiale de actualitate și relevante este necesară pentru a asigura accesul la resurse pentru utilizatori de diferite vârste, cu diferite abilități, stiluri de învățare și proveniență. Colecția ar trebui să susțină curriculumul prin resursele informaționale, fie ele în format fizic sau digital. În plus, biblioteca școlară ar trebui să achiziționeze materiale pentru lectura de plăcere, cum ar fi romane populare sau grafice, muzică, jocuri pe calculator, filme, reviste, reviste cu benzi desenate și postere. Aceste resurse ar trebui selectate în colaborare cu elevii, pentru a vă asigura că

materialele reflectă interesele și cultura acestora.

Exemplu

Departamentul pentru Educație din Carolina de Sud a emis standardele pentru dezvoltarea colecțiilor în 2012. În concordanță cu numărul de volume per elev, o colecție este considerată ca fiind "la risc" (11 volume), "de bază" (13) sau "exemplară" (15). Procentajul de materiale de ficțiune și non-ficțiune într-o colecție ar trebui să varieze gradual și în funcție de proiectele sau nevoile specifice de alfabetizare.

4.3.4 Partajarea resurselor

Bibliotecile școlare ar trebui să mărească accesul la materialele bibliotecii pentru utilizatorii săi prin împrumutul interbibliotecar și prin partajarea resurselor. Totuși, datorită faptului că aceasta nu este o funcție tradițională pentru multe biblioteci școlare, există arareori sisteme bine stabilite care să faciliteze acest lucru. Împrumuturile interbibliotecare și partajarea resurselor sunt mai ușor de reglementat, acolo unde bibliotecile școlare sunt conectate prin catalogare partajată sau prin acces partajat la baze de date online și la materiale digitale de referință.

Exemplu

În Vicenza, Italia, bibliotecile din 26 de licee, 15 școli secundare (gimnaziale și școli primare), și două membre private (o fundație și o firmă) au format o rețea, în care resursele și software-ul de bibliotecă sunt partajate și în care serviciile de împrumut interbibliotecar sunt furnizate.

www.rbsvicenza.org/index.php?screen=news&loc=S&osc=news&orderby=Autore

Exemplu

În Portugalia, bibliotecile școlare și publice au o rețea și partajează același sistem automatizat de catalogare. www.rbe.mec.pt/np4/home

Exemplu

În Olanda și Flandra, biblioteca se află în inima "Școlii Brede" [Școala comunitară]. Biblioteca școlară este un centru integrat, compact și incluziv de cunoștințe, care furnizează și un punct de intersectare pentru o gamă largă de servicii educaționale comunitare (ex. grădiniță și școală primară, sală de sport). www.bredeschool.nl/home.html

Resurse utile

Bon, I., Cranfield, A., & Latimer, K. (Eds.). (2011). *Designing library space for children*. Berlin/Munich: De Gruyter Saur. (IFLA Publications; Nr 154.)

Dewe, M. (2007). *Ideas and designs: Creating the environment for the primary school library*. Swindon, UK: School Library Association [UK].

Dubber, G., & Lemaire, K. (2007). *Visionary spaces: Designing and planning a secondary school library*. Swindon, UK: School Library Association [UK].

Durpaire, J-L. (2004). *Politique d'acquisition in Les politiques documentaires des Etablissements scolaires* [The acquisition policy within a school's policy] (pp. 34-36). Paris: Inspection Generale de l'Education Nationale.

La Marca, S. (Ed). (2007). *Rethink! Ideas for inspiring school library design*. Carlton, Victoria, Australia: School Library Association of Victoria.

Landelijk Steunpunt Brede Scholen. (2013). *Verschijningsvormen Brede Scholen 2013*. [Examples of Community Schools 2013] (2nd ed.). Den Haag, Netherland: bredeschool.nl. In www.bredeschool.nl/fileadmin/PDF/2013/2013-05-28__13_170_LSBS_gew_herdruk_brochure_Verschijningsvormen_4.pdf

Latimer, K., & Niegaard, H. (2007). *IFLA library building guidelines: Developments and reflections*. Munich: K.G. Saur.

Loertscher, D., Koechlin, C., Zwann, S., & Rosenfield, E. (2011). *The new learning commons: Where the learners win!* (2nd ed.) Clearfield, UT: Learning Commons Press.

Marquardt, L. (2013). La biblioteca scolastica, ambiente e bene comune per l'apprendimento [school libraries, learning environments and commons]. In M. Vivarelli (Ed.). *Lo spazio della biblioteca ...* [The Library Space ...]. Milano: Editrice Bibliografica. [See Capitolo 4.6, pp. 299-334, and case study pp. 400-401.]

Molina, J. & Ducournau, J. (2006). Les 10 commandements d'une politique d'acquisition. [The 10 Commandments of an acquisition policy]. In www.cndp.fr/savoirscdi/metier.html

OSLA (Ontario School Library Association). (2010). *Together for learning: School libraries and the emergence of the learning commons. A vision for the 21st Century*. Toronto, Canada: OSLA, 2010. In www.accessola.com/data/6/rec_docs/677_olatogetherforlearning.pdf

Pavey, S. (2014). *Mobile technology and the school library*. Swindon, UK: School Library Association [UK]

Preddy, L. B. (2013). *School library makerspaces: Grades 6-12*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

South Carolina Department of Education. (2012). *South Carolina standards for school library resource collections*. Columbia: SCDE. In http://ed.sc.gov/agency/programs-services/36/documents/Standards_School_Library_Resource_Collections.pdf

Capitolul 5 - Programele și activitățile bibliotecii școlare

“Biblioteca școlară este parte integrantă a procesului educațional” Manifestul Bibliotecilor Școlare

5.1 Introducere

Pentru a avea succes în îndeplinirea misiunii sale educative, biblioteca școlară trebuie să implice activ comunitatea educațională, prin intermediul unor programe educaționale bine studiate și prin activități de deservire. Programele și activitățile furnizate de biblioteca școlară variază, de la o țară la alta, deoarece acestea trebuie să se alinieze cu scopul școlii și cu comunitatea extinsă (vezi Secțiunea 3.5.4. Implicarea în comunitate).

Terminologia folosită pentru a descrie programele și activitățile bibliotecii școlare, variază de asemenea de la o țară la alta. De exemplu, formarea de cititori abili și entuziaști este descrisă ca ”promovarea lecturii”, ”lectură extensivă”, ”lectură voluntară liberă”, ”lectură liberă sau recreativă” sau ”lectură de plăcere”. Indiferent de denumire, totuși, formarea de cititori fluenți care să fie motivați să citească, este un aspect important al programelor și activităților bibliotecilor școlare din toată lumea.

Exemplu

Readathon (Maratonul lecturii) anual din Namibia promovează cultura lecturii prin furnizarea de povești pentru copii în limba nativă (Namibia are 13 limbi scrise) și a fost imboldul pentru publicarea de cărți pentru copii în limba maternă, pentru școli și biblioteci.

O altă zonă a terminologiei disputate este aceea legată de utilizarea informației. Acele activități denumite cândva ”instrucțiuni bibliografice” (instrucțiuni asupra folosirii textelor și sistemelor din bibliotecă) și ”educarea utilizatorului” (orice mijloc folosit pentru a ajuta utilizatorul să înțeleagă biblioteca și serviciile acesteia) sunt acum numite ”cultura informației” și ”cercetare”. Ceea ce este considerat ca instrucțiuni exemplare legate de bibliotecă, în folosirea informației s-a schimbat de-a lungul anilor: o abordare a surselor, în anii 1960 și 1970; o abordare deschizătoare de drumuri, în anii 1980 și o abordare a metodelor de lucru, începând cu anii 1990 (Kuhlthau, 2004). Abordarea metodelor de lucru pune accent pe gândirea despre informații și folosirea informațiilor din perspectiva rezolvării de probleme. Nu renunță la cunoștințele abordărilor anterioare, cum ar fi cunoașterea instrumentelor, surselor și a strategiilor de căutare, ci pune accentul pe faptul că aceste cunoștințe sunt mai bine dezvoltate, prin cercetare, în cadrul predării judecății și a rezolvării de probleme.

5.2 Program și activități

Biblioteca școlară este o componentă esențială a predării și învățării în școală; mai contribuie și scopurile sociale precum angajarea elevilor, incluziunea diferitelor persoane care învață, și relația cu comunitatea extinsă. Scopurile unei biblioteci școlare ar trebui să fie în concordanță cu scopurile școlii, precum alfabetizarea, învățarea bazată pe curriculum și cetățenia. Măsura în care biblioteca școlară poate contribui la îndeplinirea scopurilor școlii se află în strânsă dependență cu resursele și personalul alocate bibliotecii școlare.

Exemplu

În Ungaria, mulți elevi studiază în orașe, dar locuiesc în satele de lângă orașe, astfel ei ”fac naveta” între școală și casă. Limitările transportului public se referă la faptul că mulți elevi trebuie să aștepte, înaintea orelor și după acestea. Multe biblioteci școlare răspund la această situație prin extinderea programului înainte de ore și după sfârșitul programului școlar. În consecință, elevii își pot petrece timpul într-un loc sigur, cultural și în comunitate. Acest lucru mai oferă elevilor oportunitatea de a consolida relațiile între profesorii bibliotecari și elevi.

Serviciile și activitățile trebuie să fie proiectate de un bibliotecar școlar calificat, care să lucreze în strânsă colaborare cu directorul sau managerul, cu șefii de catedre și alți specialiști în educație din școli, cu profesorii de la clase, cu personalul auxiliar și elevii. Fără accesul la expertiza unui bibliotecar școlar calificat, care selectează resursele educaționale adecvate și care colaborează cu profesorii pentru a proiecta baza educațională a respectivelor resurse, progresul în dezvoltarea elevilor menționați în literatura de specialitate nu poate fi obținut.

Munca educațională a bibliotecarului școlar calificat ar trebui să se axeze pe activitățile fundamentale, care includ:

- * Alfabetizarea și promovarea lecturii
- * Media și cultura informației (ex. cultura informației, abilități informaționale, competențe informaționale, fluență informațională, cultura mass-media, abilitatea de a citi, scrie și interacționa pe mai multe platforme, cu mai multe instrumente și în mai multe medii);
- * Învățarea bazată pe cercetare (ex. învățarea problematizată, gândirea critică);
- * Integrarea tehnologiilor;
- * Dezvoltarea profesională pentru profesori;
- * Prețuirea literaturii și culturii.

Cercetările bibliotecii școlare legate de activitățile fundamentale furnizează un cadru de acțiune. Focalizarea activităților fundamentale ale bibliotecii școlare vor depinde de programele și prioritățile școlii și ar trebui să reflecte evoluția rezultatelor așteptate în curriculum de la o clasă la alta.

5.3 Alfabetizarea și promovarea lecturii

Biblioteca școlară susține alfabetizarea elevilor și promovează lectura. Cercetările arată că există o legătură directă între nivelul de lectură și rezultatele învățării, și că accesul la materiale pentru lectură reprezintă un factor cheie în creșterea unor cititori entuziaști și competenți (Krashen, 2004). Bibliotecarii ar trebui să fie pragmatici și flexibili în abordarea lor când furnizează materiale utilizatorilor, susținând preferințele individuale ale cititorilor și recunoscându-le dreptul de a alege ce doresc să citească. Elevilor cărora li se oferă oportunitatea de a-și selecta lecturile au demonstrat în timp o îmbunătățire a scorului la teste. Auto-selectarea materialelor pentru lectură dezvoltă vocabularul, îmbunătățește performanțele la testele de gramatică, scrierea și aptitudinile în limbajul oral. Elevii care învață o a doua limbă își îmbunătățesc fluența și înțelegerea când au acces la cărți de calitate în a doua limbă. Cititorii care încearcă să răzbată, cărora li se dă acces la materiale de lectură alternative, precum cărți audio, au arătat o îmbunătățire a abilităților de citire și și-au schimbat atitudinea față de lectură.

Elevii care prezintă dizabilități de citire necesită materiale de lectură alternative și, în unele cazuri, pot necesita echipamente speciale pentru citire. Bibliotecarul școlar ar trebui să fie capabil să coopereze pentru acești elevi cu profesori specializați, pentru a le sprijini nevoile de citire.

Bibliotecarul școlar ar trebui, de asemenea, să-i susțină pe profesori în munca lor cu lecturi la clasă pentru a atinge standardele locale și naționale (ex. să ajute cu recomandarea de cărți potrivite pentru proiectele de lectură și cu cărți care să sprijine standardele lingvistice naționale).

Biblioteca școlară ar trebui să ofere un mediu estetic și stimulator care să conțină o varietate de materiale tipărite și digitale și să ofere oportunități pentru o gamă largă de activități, de la lectură în liniște la discuții de grup și muncă creativă. Bibliotecarul școlar ar trebui să asigure cele mai libere politici de împrumut posibile și să evite, pe cât posibil, amenzi și alte penalizări pentru întârzierea returnării și pentru pierderea materialelor.

Activitățile de alfabetizare pentru încurajarea lecturii și delectarea cu mijloace media implică aspectele socio-culturale cu cele de învățare cognitivă. Ar trebui făcute eforturi pentru a ne asigura că în colecțiile bibliotecilor școlare sunt incluse materiale scrise și create atât la nivel local, cât și internațional și care reflectă identitățile naționale, culturale și etnice ale membrilor comunității școlare. Bibliotecarul școlar ar trebui să preia inițiativa și să se asigure că elevii au oportunități, atât în clasă, cât și în bibliotecă, pentru a citi materiale alese de ei înșiși și pentru a discuta și împărtăși cu ceilalți ceea ce citesc. Materialele noi de ficțiune și non-ficțiune ar trebui promovate atât în fața profesorilor cât și a elevilor, prin discuții pe marginea cărților, prin expozițiile din bibliotecă și prin informațiile de pe pagina web a bibliotecii. Evenimente speciale care să ridice nivelul de alfabetizare și lectură pot fi organizate în bibliotecă sau în școală, prin expoziții, vizite ale autorilor și zile internaționale ale cărții. Aceste evenimente speciale pot furniza o oportunitate pentru implicarea părinților în școală. Părinții mai pot participa în dezvoltarea alfabetizării propriilor copii prin programe de lectură acasă și prin programe de citire cu voce tare.

Exemplu

În Franța, *Babelio Challenge* stimulează lectura și promovează literatura pentru copii prin rețele sociale literare: www.babelio.com

Exemplu

În Marea Britanie, Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP) (Institutul Acreditat al Bibliotecarilor și Profesioniștilor în Informații) Carnegie și Kate Greenaway Medals au o schemă bine stabilită de urmărire, care stimulează activitățile de lectură în Marea Britanie a cărților nominalizate în fiecare an pentru diverse premii. www.carnegiegreenaway.org.uk/shadowingsite/index.php

Exemplu

În Italia, Proiectul Xanadu, înființat în 2004 de Asociația Hamelin Cultural și coordonat de Biblioteca "Sala Borsa" din Bologna, se adresează elevilor de liceu (13 – 16 ani), și mai recent elevilor de clasa a opta, în diferite regiuni ale Italiei. Scopul proiectului include stimularea gândirii reflective și critice, colaborarea în rețea și aprecierea cărților, a benzilor desenate, a filmelor și a muzicii. www.bibliotecasalaborsa.it/ragazzi/xanadu2014/biblio.php

5.4 Media și cultura informației

A doua sarcină a bibliotecii școlare este de a-i ajuta să evolueze pe elevii care pot localiza și folosi informația în mod responsabil și etic în propriile vieți ca persoane care învață și cetățeni aflați într-o lume în permanentă schimbare. Documentul UNESCO 2007, *Understanding Information Literacy: A Primer*, scris pentru factorii de decizie de Forest Woody Horton, Jr., reprezintă o privire de ansamblu utilă a conceptelor și definițiilor legate de cultura informației și a rolului pe care cultura informației în joacă în învățarea formală și informală. UNESCO mai promovează conceptul de media și cultura informației (MCI), recunoscând importanța mediei și a surselor de informare în viețile noastre și în societățile democratice. Documentul UNESCO 2011, *Media and Information*

Literacy Curriculum for Teachers [MIL], explică de ce alfabetizarea media și cultura informației ar trebui luate în discuție împreună. Cadrul curriculumului MCI pentru profesor se adresează celor trei zone ale predării și învățării:

- 1) cunoașterea și înțelegerea media și a informației pentru participare democratică și socială;
- 2) evaluarea textelor media și a surselor informaționale (axându-ne pe cine a creat-o, pentru cine a fost creată, care este mesajul); și
- 3) producția și utilizarea de media și informații

Bibliotecarii școlari sunt de acord cu importanța deținerii unui cadru sistematic pentru predarea media și a aptitudinilor informaționale, și contribuie la îmbunătățirea abilităților elevilor prin munca în colaborare cu profesorii. Scopul unui program educațional bazat pe curriculum media și cultura informației este de a crea elevi responsabili și participanți cu un simț etic în societate. Elevii care dețin o cultură a informației ar trebui să fie elevi competenți și autonomi. Aceștia ar trebui să fie conștienți de nevoile lor informaționale și să se implice activ în lumea ideilor. Ar trebui să arate încredere în propriile abilități de a rezolva probleme și să știe cum să regăsească informații relevante și sigure. Ar mai trebui să poată administra instrumentele tehnologice pentru a accesa informații și pentru a comunica ceea ce au învățat. Ar mai trebui să fie capabili să acționeze în mod confortabil în situații în care există multiple răspunsuri, cât și în acelea în care nu există niciun răspuns. Ar trebui să mențină standarde înalte în munca lor și să creeze produse de calitate. Elevii cu o cultură a informației ar trebui să fie flexibili, capabili să se adapteze la schimbare și să poată funcționa atât individual cât și în grupuri.

Exemplu

În Franța, elevii sunt formați în utilizarea responsabilă a Internetului.
<http://eduscol.education.fr/internet-responsable>

Exemplu

În Franța, cursurile de formare pentru bibliotecarii școlari sunt legate de punctele de referință pentru implementarea Cursurilor de formare orientate către media și cultura informației.
http://media.eduscol.education.fr/file/Pacifi/85/4/Reperes_Pacifi_157854.pdf

5.5 Sisteme de învățare bazată pe cercetare

Multe țări, autorități locale și biblioteci școlare au elaborat sisteme de succes pentru proiectarea educației care dezvoltă abilitățile media și de cultura informației în contextul proiectelor de cercetare. Crearea sistemelor pentru învățarea bazată pe cercetare implică ani de cercetare, dezvoltare și experimentare practică. Școlile care nu au un sistem recomandat de autoritățile lor educaționale ar trebui să aleagă sistemul care să se potrivească cel mai bine cu scopurile și rezultatele învățării din curriculumul lor, decât să încerce să-și dezvolte propriile sisteme. Exemple de sisteme educaționale pentru învățarea bazată pe cercetare sunt furnizate în Anexa C.

Sisteme educaționale pentru învățarea bazată pe cercetare folosesc în general o abordare a proceselor astfel încât să furnizeze elevilor un proces de învățare ce poate transfera conținutului diferitelor arii, cât și din mediul academic în viața reală. Aceste sisteme au la bază câteva concepte comune:

- Elevul construiește sensul din informații
- Elevul crează produse de calitate printr-o abordare a proceselor
- Elevul învață cum să lucreze independent (autonom) și ca membru într-un grup.
- Elevul folosește informația și tehnologia informației în mod responsabil și etic.

Sistemele educaționale pentru învățarea bazată pe cercetare înglobează abilități esențiale de cercetare și învățare pe tot parcursul vieții: planificarea, localizarea și strângerea, selectarea și organizarea, procesarea, reprezentarea și partajarea, și evaluarea. Sistemele educaționale bazate pe procese stimulează, de asemenea, abilitățile de învățare autonomă (ex. metacogniția) și abilitățile de colaborare. Aceste abilități sunt cel mai bine dezvoltate progresiv în contextul obiectelor de studiu, cu subiecte și probleme extrase din programele școlare.

Abilitățile de planificare sunt esențiale pentru orice sarcină de cercetare, temă, proiect, eseu sau subiect. În stadiul inițial al cercetării, activitățile de planificare includ formularea întrebărilor adecvate, identificarea resurselor verosimile și a strategiilor posibile de căutare a informațiilor, și construirea unui plan temporal rezonabil. În procesul de cercetare, elevii își vor modifica planurile în funcție de provocările neprevăzute și obstacolele întâlnite.

Abilitățile de localizare și colectare sunt fundamentale în sarcinile de căutare a informațiilor. Aceste abilități includ o înțelegere a ordinii alfabetică și numerice, utilizarea diferitelor tipuri de strategii pentru căutarea informațiilor în baze de date computerizate și pe Internet, și folosirea de indexuri și surse de referințe. Generarea informațiilor poate include, pe lângă studierea surselor, metode precum sondarea, interviul, experimentarea și observarea.

Abilitățile de selectare și organizare necesită o gândire critică și de evaluare. Selectarea implică găsirea informației relevante și pertinente pentru miezul cercetării. Aplicarea criteriilor precum autoritatea, completitudinea, celeritatea, acuratețea și punctul de vedere ajută elevii să ia decizii informate și etice despre informația găsită.

Procesarea informației implică construirea de înțeles folosind abilități precum integrarea informației dintr-o varietate de surse, realizarea de deducții, tragerea concluziilor și crearea conexiunilor cu cunoștințele anterioare. Prin intermediul acestor abilități, elevii își dezvoltă comprehensiunea informațiilor pe care le-au adunat, transformând aceste informații în cunoștințele lor personale.

Reprezentarea și distribuirea presupun crearea de produse de calitate care comunică ideile în mod clar, care reflectă scopurile și criteriile stabilite, și care demonstrează abilități eficiente de prezentare, inclusiv conștientizarea audienței.

Abilitățile de evaluare implică atât evaluarea procesului, cât și a produsului cercetat. Elevii trebuie să fie capabili să gândească critic despre efortul lor și despre ce au obținut. Ar trebui să fie capabili să facă legătura între produsul lor final și planul original și să decidă dacă produsul și-a atins scopul, distingând punctele tari și cele slabe ale proiectului de învățare și să reflecte plus valoarea și implicațiile pentru viitoarele lecții.

Abilitățile de învățare autonomă sunt cruciale în dezvoltarea persoanelor care învață pe toată durata vieții. Elevii trebuie ghidați prin intermediul investigației să se gândească la procesele proprii de gândire și învățare (ex. metacogniție) și să folosească acele cunoștințe proprii pentru a stabili obiectivele învățării și a administra progresul în atingerea acestora. Persoanele care învață autonom sunt capabile să folosească sursele media pentru informațiile și nevoile personale, să caute răspunsuri la întrebări, să ia în considerare perspectivele alternative și să evalueze diferite puncte de vedere. Aceștia recunosc faptul că informația, sursele de informare și bibliotecile sunt complexe în modul de organizare și structură, și că pot cere ajutorul când au nevoie.

Abilitățile de colaborare sunt dezvoltate când elevii lucrează împreună în grupuri cu diverse persoane și diverse resurse și tehnologii. Elevii învață cum să își apere opiniile, dar și cum să critice opiniile celorlalți în mod constructiv. Ei acceptă idei diferite și arată respect pentru mediile de proveniență și stilurile de învățare ale celorlalți. Lucrează împreună pentru a crea proiecte care să reflecte diferențele dintre indivizi și contribuie la sintetizarea sarcinilor individuale într-un produs final.

Abordarea proceselor în învățarea bazată pe cercetare merge dincolo de localizare informației la folosirea informației, dincolo de răspunsul la o întrebare anume la căutarea de probe pentru creionarea unui subiect. Acesta ia în considerare procesul de căutare a informației, dar și produsul căutării. Necesită conștientizarea complexității învățării din informații: învățarea din informații nu este o sarcină de rutină sau standardizată, și implică atât afectul cât și domeniile cognitive.

În decizia de a folosi o abordare a proceselor în învățarea bazată pe cercetare, bibliotecarii școlari și profesorii se confruntă cu aceleași probleme fundamentale, indiferent de dimensiunea bibliotecii și de natura colecțiilor și a tehnologiilor sale – și anume, cum să influențeze, să orienteze și să motiveze preocuparea pentru învățare, folosind un proces de descoperire astfel încât să încurajeze curiozitate și dragostea pentru învățare. Sistemele bazate pe procese susțin învățarea bazată pe cercetare ca oportunitate pentru elevi să experimenteze descoperirea și dezvoltarea personală. Când este implementată în mod eficient, învățarea prin cercetare este caracterizată prin explorare și asumare de riscuri, prin curiozitate și motivație, prin angajament în gândirea critică și creativă și prin conexiuni cu situații din viața reală și cu un auditoriu real.

Sistemele bazate pe procese sunt bazate pe teorii și fundamentate prin cercetare în domeniile educației și a studiilor de biblioteconomie și științele informării. Din domeniul educației vine teoria învățării și din biblioteconomie și științele informării teoria comportamentului de căutare a informației. De exemplu, din educație vine informația că persoanele care învață diferă ca nivel de abstractizare, în funcție de dezvoltarea lor cognitivă, de cunoștințele și experiențele anterioare. Din educație mai vine și conceptul constructivist al elevilor care își construiesc sau își clădesc cunoștințele și a elevilor care experimentează schimbări ale sentimentelor cât și a răzgândirii când folosesc informația. Din biblioteconomie și științele informării provine informația că utilizatorii de informații progresaază prin nivelurile specificității întrebărilor, de la noțiuni vagi pe care le deservește nevoile de informații la nevoi sau întrebări clar definite, și că utilizatorii au mai mult succes în procesul de căutare dacă au o înțelegere realistă a sistemului de informații și a problemei informațiilor.

Ca și celelalte programe de învățare în școală, activitățile de învățare bazată pe cercetare ar trebui proiectate pentru a promova progresul și continuitatea elevilor în învățare. Asta înseamnă că abilitățile trebuie formate progresiv prin stadii și niveluri. Bibliotecarul școlar ar trebui să își asume un rol de lider pentru a se asigura să existe o abordare sistematică a predării procesului de cercetare, ghidată de un tot organic bazat pe școală, de abilități și strategii media și informaționale.

Acolo unde nu există un sistem local sau național dezvoltat pentru predarea și învățarea bazate pe cercetare, bibliotecarul școlar ar trebui să lucreze cu profesorii de la clasă și cu conducerea școlii pentru a alege un sistem. În timpul aplicării sistemului de către profesori și elevi, aceștia ar putea dori să-l adapteze pentru a deservi scopurile școlii și nevoile locale. Totuși, în adaptarea oricărui

sistem, ar trebui să existe multă precauție. Fără o înțelegere profundă a fundamentelor teoretice ale sistemului, adaptările ar putea elimina eficiența aceluși sistem.

Exemplu

Elevii de liceul din Uppsala, Suedia, încep proiectele bazate pe cercetare prin lecturarea unui roman distopic. Romanul este discutat în grupuri de lectură. Elevii își axează cercetările individuale pe subiecte din carte precum supraveghere, încălzire globală sau boli. Aceștia caută informațiile, mai întâi în linii mari, apoi în profunzime, pentru a formula un punct central individual foarte specific (ex. se merge de la totul despre supraveghere la o cercetare foarte concretă precum, cum pot monitoriza guvernele oamenii prin intermediul telefoanelor inteligente). Produsul final pentru proiect este un eseu, scris ca probă de examen, folosind materialele pe care fiecare elev le-a colectat și cu care au realizat portofoliul.

5.6 Integrarea tehnologiilor

Cercetarea în biblioteca școlară a demonstrat importanța și rolul bibliotecii în furnizarea infrastructurii și a instrumentelor tehnologice și a realizării educației în utilizarea tehnologiei informațiilor. Tehnologia ajută la extinderea granițelor bibliotecii și a resurselor sale în sala de clasă și în afara acesteia. Bibliotecarii școlari ajută elevii să învețe să utilizeze strategiile de cercetare online, importante pentru utilizarea resurselor Internetului, cât și bazele de date și instrumentele de producție. Bibliotecarii școlari lucrează în colaborare cu specialiștii în tehnologii din școală, atunci când aceste posturi există, pentru a se asigura că rolurile celor două poziții sunt clar definite și că nu există goluri sau redundanțe în serviciile tehnologice și în programele furnizate pentru profesorii și elevii școlii.

5.7 Dezvoltarea profesională a profesorilor

Biblioteca școlară susține profesorii prin furnizarea de dezvoltare profesională pentru profesori, în special legată de noile materiale și tehnologii, noul curriculum, și noile strategii educaționale. Bibliotecarul școlar adeseori furnizează o dezvoltare profesională informală prin lucrul în parteneriat cu colegii profesori, în diferite moduri:

- Furnizarea de resurse pentru profesori le va lărgi orizontul de cunoștințe în domeniu și le va îmbunătăți metodologiile de predare;
- Furnizarea de resurse pentru diferite strategii de evaluare;
- Parteneriatul în planificarea sarcinilor de realizat în clasă și/sau bibliotecă;
- Folosirea bibliotecii ca punct de acces către o gamă mai largă de resurse prin intermediul schimburilor interbibliotecare, și prin rețelele personale sau digitale.

5.8 Rolul educațional al bibliotecarului școlar

Un bibliotecar școlar calificat lucrează în concordanță cu colegii profesori pentru a furniza o experiență optimă de învățare pentru elevi. În mod ideal, bibliotecarul școlar predă în colaborare cu ceilalți profesori și fiecare membru al echipei pedagogice contribuie în domeniul său de expertiză pentru a proiecta și implementa activitățile de predare și învățare.

În continuare vă prezentăm patru abordări de co-predare în care bibliotecarul școlar și profesorii de la clasă pot colabora ca educatori: *prin sprijin, în paralel, complementar și predare în echipă*

- 1) *Predare de sprijin* – un educator preia rolul educativ de lider și celălalt se mișcă printre elevi pentru a furniza sprijin/ susținere unu-la-unu, după necesități. Acest tip a fost numit ”unul predă/ unul se deplasează”.
- 2) *Predarea în paralel* – doi sau mai mulți educatori lucrează cu diferite grupuri de elevi simultan în diferite părți ale clasei sau ale bibliotecii. Acest tip a fost denumit ”predare staționară”.
- 3) *Predarea complementară*– un educator face ceva pentru a consolida educația furnizată de celălalt educator(i). De exemplu, un educator poate parafraza afirmațiile celui alt sau poate modela abilitățile de luare de notițe.
- 4) *Predarea în echipă* – doi sau mai mulți educatori planifică, predau, evaluează și își asumă responsabilitate pentru toți elevii din clasă sau din bibliotecă, având responsabilitate, leadership și răspundere egală.

Fiecare dintre aceste abordări la co-predare este întărită prin planificarea în colaborare de către co-educatori în legătură cu conținutul, livrarea și evaluare educației. Planificarea în colaborare între bibliotecarul școlar și profesorii de la clasă mai îmbunătățește și calitatea educației, când, ca în cazul anumitor situații, bibliotecarul trebuie să fie singurul educator pentru elevii din bibliotecă sau clasă. Colaborarea este esențială pentru o educație media și o cultură a informației care să fie integrată în curriculum și să fie conectată la interesele și nevoile elevilor.

Resurse utile

Asselin, M., & Doiron, R. (2013). *Linking literacy and libraries in global communities*. London: Ashgate.

Gordon, C., & Lu, Y-L. (2008). “I hate to read—Or do I?”: Low achievers and their reading. *School Library Research*, 11. v www.ala.org/aasl/slmr/volume11/gordon-lu

Hughes-Hassell, S., Barkley, H. A., & Koehler, E. (2009). Promoting equity in children’s literacy instruction: Using a critical race theory framework to examine transitional books. *School Library Research*, 12. În www.ala.org/aasl/slmr/volume12/hughes-hassell-barkley-koehler

Krashen, S. D. (2004). *The power of reading: Insights from the research* (2nd ed.). Westport, CT: Libraries Unlimited.

Kuhlthau, C.C. (2004). *Seeking meaning: A process approach to library and information service* (2nd ed.). Westport, CT: Libraries Unlimited.

Markless, S. (Ed.). (2009). *The innovative school librarian: Thinking outside the box*. London: Facet Publishing. [See Capitolul s 7, pp.127-142 Becoming integral to teaching and learning.]

Eduscol [Ministry of Education, France]. (2012). *Vademecum vers des centres de connaissances et du culture* [Short guide to knowledge centres and culture]. În <http://eduscol.education.fr/cid60332/-vers-des-centres-de-connaissances-et-de-culture-le-vade-mecum.html>

Trelease, J. (2013). *The readaloud handbook* (7th ed.). New York: Penguin Books.

Villa, R. A., Thousand, J. S., & Nevin, A. I. (2008). *A guide to co-teaching: Practical tips for facilitating student learning* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Corwin Press/Council for Exceptional Children.

Capitolul 6 - Evaluarea bibliotecii școlare și relațiile cu publicul

“Biblioteca școlară este esențială pentru orice strategie pe termen lung de alfabetizare, educare, furnizare de informații, dar și economică, socială și de dezvoltare culturală”

Manifestul bibliotecilor școlare

6.1 Introducere

Există multe cercetări legate de impactul pozitiv asupra realizărilor elevilor din școlile cu biblioteci școlare dotate cu multe resurse și care au bibliotecari profesioniști. De exemplu, comnsultați LRS (2015) *Studii de impact asupra bibliotecilor școlare* din SUA (www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies) și Williams, Wavell, C., și Morrison (2013) în Marea Britanie (www.scottishlibraries.org/storage/sectors/schools/SLIC_RGU_Impact_of_School_Libraries_2013.pdf). Totuși aceasta cercetare nu este cunoscută sau înțeleasă în afara comunității bibliotecii școlare, iar biblioteca școlară continuă să se confrunte cu tăieri în multe colțuri ale lumii. Efectul tăierilor adeseori a dus la pierderi de personal profesionist din bibliotecile școlare. Fără bibliotecari școlari calificați, potențialul bibliotecii școlare ca forță pentru dezvoltarea educațională și pentru realizările elevilor se pierde.

Descoperiri majore din ultimii zece ani din studiile de impact asupra bibliotecii școlare continuă să confirme faptul că cel mai puternic impact asupra realizărilor elevilor vine din programele bibliotecii școlare care dețin bibliotecari calificați/ certificați, cu normă întreagă. Descoperirile despre impactul pozitiv al bibliotecii școlare asupra învățării elevilor includ ajutorul în acoperirea golurilor în reușită, ce se regăsesc în mod frecvent la elevii săraci, minoritari și/sau cu dizabilități. Pe lângă bibliotecarul calificat/ certificat, cu normă întreagă, alți factori ai bibliotecii școlare corelați cu îmbunătățirea realizărilor elevilor includ: colaborarea, educația, programarea, accesul, tehnologiile, colecțiile, bugetul și dezvoltarea profesională. Deoarece bibliotecile școlare oferă acum acces elevilor și profesorilor la resurse și servicii online, la orice oră, vor fi necesare studii ulterioare care să evalueze modul în care spațiul, timpul și utilizarea sunt afectate de posibilitățile digitale.

Evaluarea reprezintă un aspect esențial în implementarea programelor și serviciilor bibliotecii școlare. Evaluarea se poate adresa factorilor de decizie sau rezolvării de probleme (în privința responsabilității); de asemenea poate influența modul de gândire al oamenilor despre biblioteca școlară și extindă susținerea bibliotecii școlare (în privința transformării). Procesul de evaluare poate ajuta la luarea de hotărâri în privința modului de acționare în continuare și mai poate inspira crearea de noi viziuni pentru biblioteca școlară a viitorului.

În mod efectiv, evaluarea bibliotecii școlare nu poate fi separată de evaluarea planului educațional al școlii. Evaluarea este și parte a procesului de planificare și trebuie să fie parte integrantă din planul de asigurare a calității în școală.

6.2 Evaluarea bibliotecii școlare și metodele bazate pe dovezi

Bibliotecile școlare și bibliotecarii școlari sunt arareori evaluați într-un mod consecvent și sistematic, dar evaluarea ajută la asigurarea faptului că programele și serviciile bibliotecii susțin scopurile școlii. Evaluarea poate indica măsura în care elevii și profesorii percep faptul că obțin beneficii din aceste programe și servicii: Mai poate ajuta la conturarea acelor programe și servicii și

poate îmbunătăți înțelegerea devotamentului pentru acele programe și servicii atât din partea personalului bibliotecii, cât și a utilizatorilor săi.

Metodele bazate pe dovezi se axează pe colectarea de date și analizarea acestora în scopul îmbunătățirii în realitate. Evaluările realizate ca parte a metodelor bazate pe dovezi au, în general, un scop restrâns, sunt realizate de evaluatori de la nivelul școlii, și au ca rezultat recomandări pentru folosire. Datele colectate și analizate în scopul metodelor bazate pe dovezi pot veni dintr-o varietate de surse, în funcție de aspectul cercetat, precum circulația online și înregistrările din sistemul de catalogare (OPAC), modele educaționale, pe clase, niveluri și domenii (dovezi în fapt – date pentru luarea de decizii) sau diferite produse ale învățării elevilor și sondări ale acestora, a profesorilor și/sau părinților (dovezi în fapt – date care susțin impactul bibliotecii).

6.3 Abordări ale evaluării bibliotecii școlare

Evaluarea bibliotecii școlare include factorii legați de mediul și contextul acesteia. O evaluare a bibliotecii școlare care se axează pe calitatea globală a programului are, în general, un scop extins, este realizată de evaluatori experți externi și are ca rezultat o clasificare în funcție de calitate (vezi Anexa D: Exemplu de listă de verificare pentru evaluarea bibliotecii școlare și Anexa E: Listă de verificare pentru evaluarea bibliotecii școlare pentru directori). Majoritatea evaluărilor bibliotecilor școlare includ un studiu individual realizat de bibliotecarul școlar. Alte abordări posibile ale evaluării bibliotecii școlare din școală, pe lângă calitate programului, includ: percepția factorilor de decizie, conținutul programului și impactul programului. O abordare continuă a evaluării bibliotecii școlare este o metodă bazată pe dovezi.

6.3.1 Calitatea programului

O evaluare a bibliotecii școlare care se axează pe calitatea globală a programului este în mod normal un proiect pe termen lung, adeseori finalizat în decursul mai multor ani și care implică o varietate largă de activități. Evaluările calității programului în mod tipic încep cu un cadru pentru ghidarea activităților precum procesul de acreditare al școlii sau un document regional sau național de standarde. O evaluare complexă a programului ar trebui realizată doar cu susținerea administrativă puternică și cu acces la expertiza externă, precum un consultant regional. Totuși, valoare poate deriva din realizarea unei evaluări parțiale a programului, atent planificat pentru limitarea resurselor necesare. De exemplu, un studiu individual se poate îndrepta asupra scopului activităților educative bazate pe bibliotecă pe un singur semestru sau pe un întreg an școlar pentru a evalua procentajul de elevi și profesori implicați în aceste activități. O comparație cu standardele ar putea fi limitată la un aspect al programului sau serviciilor bibliotecii precum infrastructura sau colecțiile.

6.3.2 Percepțiile factorilor de decizie

Cercetările oferă multe exemple de evaluare a percepțiilor factorilor de decizie, cuprinzătoare și care inspiră. Întrucât o cercetare majoră este în afara resurselor majorității școlilor sau a regiunilor școlare, există alternative simple, dar eficiente. Două astfel de exemple sunt a) sondaje regionale privind satisfacția și b) sondaje în școală sau grupuri de feedback.

Majoritatea autorităților școlare regionale sau educaționale au o versiune a unui sondaj anual privind satisfacția, care este completat de elevi, profesori și părinți. Este foarte utilă încercarea de a introduce în sondaj o întrebare sau două legate de programele și serviciile bibliotecii. Chiar dacă aceste eforturi nu au succes la început, influențarea în introducerea unei asemenea întrebări poate reprezenta o modalitate importantă de a dezvolta o mai bună înțelegere a programelor și

serviciilor bibliotecii în grupul regional de conducere.

O abordare pentru a colecta percepțiile elevilor asupra bibliotecii ar putea fi aceea de a înregistra ajutorul directorului pentru a sonda fiecare clasă din școală, începând cu clasa întâi, adresându-le elevilor o întrebare precum ”Ce face a biblioteca școlii noastre să fie bună?” și ”Ce ar mai trebui să facem pentru a o îmbunătăți?” Datele din sondaje ar putea fi apoi analizate și distribuite profesorilor și personalului auxiliar, dar și părinților. O abordare potrivită pentru licee ar fi aceea de a organiza întâlniri cu reprezentanții elevilor, câțiva din fiecare clasă, pentru a oferi feedback asupra serviciilor și resurselor bibliotecii școlare. Pe parcursul câtorva sesiuni de feedback elevilor li s-ar putea cere să identifice ce ar dori să găsească mai mult sau mai puțin în biblioteca școlii și ce alte chestiuni trebuie abordate pentru a face biblioteca școlii un loc mai bun pentru ei ca învățăței. Ambele abordări ar putea fi ușor acceptate pentru a evalua o anumită parte a suitei de programe și servicii oferite de bibliotecă.

6.3.3 Conținutul programului

O evaluare a bibliotecii școlare care să se axeze pe conținutul programului ar putea fi extinsă sau restrânsă ca scop și ar putea fi realizată o singură dată sau continuu. Un studiu individual ar putea fi proiectat pentru a analiza rezultatele învățării abordate prin intermediul activităților educative din bibliotecă pe perioada unui semestru sau a mai multor ani. Rezultatele învățării abordate prin intermediul activităților educative din bibliotecă ar putea fi comparat cu rezultatele învățării în una sau mai multe programe școlare (curriculum).

O altă abordare ar putea fi prin utilizarea de focus grupuri de profesori și/sau șefi de catedre care ar putea aprecia ce rezultate ale învățării ar trebui abordate prin activitățile educaționale din bibliotecă. Pentru cele mai bune rezultate (ex. discuții ample și observații sincere), focus grupurile sunt cel mai bine organizate și facilitate nu de bibliotecarul școlar, ci de o terță parte, adică, un evaluator extern precum un coleg bibliotecar din altă școală sau un consultant regional în învățare.

6.3.4 Impactul programului

Evaluarea impactului pentru o bibliotecă școlară se concentrează pe conceptul de ”valoare adăugată” și poate fi proiectată pentru a identifica contribuția activităților de cercetare din biblioteca școlară asupra învățării elevilor. Aici este important să aflați de la elevi ce au învățat. De exemplu, proiectele de cercetare ar trebui să ducă la dezvoltarea unei înțelegeri mai profunde din partea elevilor asupra unui anumit subiect, la cunoașterea proceselor de cercetare și la aprecierea importanței învățării. De exemplu, pentru a descoperi în ce măsură au avut un impact proiectele de cercetare asupra învățării la elevi, elevii de la școala primară din clasele 1-6 din Proiectul *Puterea Bibliotecii (Library Power project)* (Oberg, 1999) au fost intervievați la sfârșitul proiectului, adresându-li-se următoarele întrebări:

- Puteți să-mi povestiți despre proiectul dumneavoastră – cum ați folosit cărțile și computerele? Ce a mers bine, ce anume a cauzat probleme?
- Cum ați început? Ce ați făcut la mijloc? Cum ați finalizat? Cum v-ați simțit în fiecare dintre aceste etape?
- Ce ați învățat; ce v-a rămas în memorie? Ați împărtășit proiectul în afara școlii? În ce fel seamănă proiectul dumneavoastră cu ceea ce fac oamenii în afara școlii?

O abordare similară ce poate fi folosită cu elevii de liceu este *Măsurarea impactului bibliotecii școlare*, numită și *Măsurarea impactului învățării la elevi sau SLIM* (Todd, Kuhlthau & Heinström, 2005). În trei puncte ale procesului de cercetare, elevilor li s-a cerut să completeze foi cu reflecții asupra următoarelor întrebări:

- Luați-vă un timp pentru a vă gândi la subiectul vostru; notați ce știți despre acesta.
- Cât de interesat sunteți de acest subiect?
- Cât de multe știți despre acest subiect?
- Gândiți-vă la proiectul vostru de cercetare, ce ați găsit cel mai ușor de făcut?
- Gândiți-vă la proiectul vostru de cercetare, ce ați găsit cel mai dificil de făcut?
- Ce ați învățat pe parcursul realizării acestui proiect? (această întrebare va fi adresată doar la finalul proiectului).

Alte aspecte ale învățării la elevi care ar putea fi examinate prin metoda interviului, fișe de reflecție, jurnale de învățare sau grupuri de cercetare includ:

- Abilitatea de a identifica sursa, încrederea în aceasta, validitatea și relevanța informațiilor;
- Abilitatea de a crea produse demne de încredere și bine documentate; sau
- Abilitatea de a administra în mod responsabil identitatea digitală.

Analiza răspunsurilor elevilor la întrebările din interviu sau a fișelor de reflecții vor reprezenta un exercitiu solicitant și care necesită mult timp pentru bibliotecari și profesori, dar acești profesioniști vor fi capabili să vadă cum și-au dezvoltat elevii cunoștințele și înțelegerea conținuturilor din curriculum, cât și abilitățile de prelucrare a informațiilor și de procesare care sunt importante la școală, în muncă și mai departe. Implicarea elevilor în discuții asupra procesului de învățare prin cercetare ajută elevii să devină conștienți și capabili să monitorizeze și să își adapteze procesele personale de învățare.

6.3.5 Metoda bazată pe dovezi

Metoda bazată pe dovezi reprezintă o abordare holistică și integrată a folosirii datelor în luarea deciziilor. Metoda bazată pe dovezi aplicată în bibliotecile școlare integrează trei tipuri de date: a) dovezi PENTRU exploatare (folosirea descoperirilor din cercetarea formală pentru a aduce informații în exerciții); b) dovezi ÎN exploatare (folosirea datelor produse la nivel local pentru transformarea exercițiilor); și c) dovezi ALE exploatării (folosirea datelor raportate de utilizatori și generate de utilizatori pentru a arăta rezultatele a ceea ce fac bibliotecarii școlari) (Todd, 2007). Bibliotecarii școlari au avantajul de a avea acces la dovezi PENTRU exploatare prin educația lor profesională și din multe sumare ale cercetărilor din bibliotecile școlare publicate research (e.g., Haycock, 1992; Kachel et al, 2013). Bibliotecarii școlari folosesc dovezile generate ÎN activitatea lor, precum înregistrări ale circulației și programări ale activităților educaționale, pentru a lua decizii, de exemplu, în legătură cu achiziționarea de resurse, pentru activitățile de promovare a lecturii și legate de planul de a se asigura că toți elevii au oportunitatea de a experimenta învățarea bazată pe cercetare.

6.4 Impactul evaluării bibliotecii școlare

Evaluarea reprezintă un aspect critic al ciclului de perfecționare continuă. Evaluarea ajută la alinierea programelor și serviciilor bibliotecii la obiectivele școlii. Evaluarea demonstrează elevilor și profesorilor, personalului bibliotecii și comunității educaționale largi beneficiile derivate din programele și serviciile bibliotecii școlare. Evaluarea oferă dovezile necesare îmbunătățirii acestor programe și servicii și ajută atât personalul bibliotecii, cât și utilizatorii să înțeleagă și să prețuiască respectivele programe și servicii. O evaluare de succes conduce la înnoirea programelor și serviciilor, cât și la dezvoltarea de noi programe și servicii. Evaluarea mai este esențială și în ghidarea inițiativelor legate de relațiile publice și susținere.

6.5 Relațiile publice în biblioteca școlară

Conceptul de relații publice se axează pe interacțiunea pe termen lung și pe comunicarea strategică care construiesc relații benefice între o organizație și publicul său – biblioteca școlară și factorii de decizie (vezi secțiunea 3.5.4 Implicarea în comunitate).

Marketingul și promovarea se axează pe produse și servicii mai urgente, dezvoltate pentru a satisface dorințele și nevoile utilizatorilor bibliotecii. Prin contrast, susținerea (advocacy) reprezintă în mod fundamental acțiunea pentru schimbare sau avansarea unei idei sau chestiuni. Pe termen lung, trebuie construite relații de susținere cu factorii de decizie ai bibliotecii școlare, fie ei grupuri sau susținători individuali: asta înseamnă advocacy pentru biblioteca școlară. Ambele, promovarea și marketingul, și de asemenea advocacy trebuie planificate și implementate într-un mod sistematic. Promovarea și marketingul sunt parte a muncii din școală a bibliotecarului școlar; bibliotecarul mai are și un rol de jucat în advocacy, dar de obicei această susținere este planificată și implementată de un grup, precum o asociație a bibliotecilor școlare. Accentul inițial al promovării și marketingului bibliotecii școlare este pus pe utilizatorii acesteia. Aici, problema este utilizarea bibliotecii. Accentul susținerii bibliotecii școlare prin advocacy cade pe factorii de decizie și pe oamenii care îi pot influența: aici, problema este finanțarea bibliotecii și alte tipuri de susținere care fac posibilă munca bibliotecarului școlar.

6.5.1 Promovare și marketing

Promovarea reprezintă comunicarea unilaterală cu utilizatorii despre oferta bibliotecii. Marketingul este un schimb bilateral – încercarea de a potrivi serviciile bibliotecii cu nevoile și preferințele potențialilor utilizatori. Serviciile și facilitățile furnizate de o bibliotecă școlară trebuie promovate activ și ”vândute” pentru ca grupurile țintă (atât școala, cât și comunitatea extinsă) să conștientizeze rolul bibliotecii ca partener în învățare și ca furnizor de servicii și resurse oportune. Biblioteca școlară ar trebui să dețină un plan scris de promovare și marketing, elaborat în cooperare cu factorii de decizie. Planul ar trebui să includă: obiectivele propuse; un plan de acțiune care să indice cum vor fi îndeplinite obiectivele; și metode de evaluare, prin care se va evalua succesul acțiunilor de promovare și marketing. Planul de promovare și marketing ar trebui evaluat, corectat și revizuit anual; planul ca întreg ar trebui discutat în profunzime de bibliotecarul școlar împreună cu direcțiunea, cel puțin o dată la doi ani.

6.5.2 Advocacy

Advocacy reprezintă un efort planificat și susținut de a dezvolta înțelegerea și susținerea în mod crescător, în timp. Advocacy este legată, dar diferită, de promovare și marketing. Advocacy pentru bibliotecile școlare reprezintă dezvoltarea înțelegerii și a susținerii din partea factorilor de decizie; reprezintă conștientizarea și creșterea cunoștințelor; și are nevoie de timp și de planificare. Eforturile în advocacy pentru bibliotecile școlare ar trebui să se axeze pe atragerea factorilor de decizie și a celor care îi influențează, mai degrabă, decât pe atragerea utilizatorilor bibliotecii.

Advocacy reprezintă construirea de relații.

Advocacy reprezintă influențarea celorlalți. Cercetările au stabilit șase principii universale legate de influențarea celorlalți (Cialdini, 2006). Aceste principii de persuasiune sunt esențiale în succesul campaniilor de advocacy: reciprocitate, simpatie, autoritate, dovadă socială, consecvență/angajament și deficit.

Resiprocitatea și simpatia se referă la construirea relațiilor. Oamenii adeseori fac lucruri pentru

ceilalți deoarece ceilalți au făcut ceva pentru ei și pentru că au simpatie pentru cealaltă persoană.

Autoritatea și dovada socială se referă la luarea deciziilor în perioade de nesiguranță. Oamenii adeseori fac lucruri deoarece cineva cu autoritatea recomandă o acțiune sau deoarece așa fac și semenii lor.

Consecvența/ angajamentul și deficitul reprezintă mișcarea oamenilor către acțiune. Oamenii sunt mai dornici să facă ceva dacă percep că acțiunea este consecventă cu propriile valori și dacă percep că acțiunea îi va împiedica să piardă ceva valoros pentru ei.

Aceste principii universale ar trebui reținute pentru ghidarea planificării programelor de advocacy. De exemplu, bibliotecarii școlari, adeseori trebuie să ia în vizor alți bibliotecari din asociația națională a bibliotecarilor pentru a-i convinge să susțină chestiunile de politici în cadrul bibliotecilor școlare. În continuare vă prezentăm câteva întrebări de ghidare care v-ar putea ajuta în planificarea unui program de advocacy.

- Deficit: Ce ar putea pierde ceilalți bibliotecari dacă bibliotecile școlare nu sunt bine susținute?
- Consecvență/ angajament: Ce valori împărtășesc cu dumnevoastră?
- Autoritate: A cui opinie o respectă?
- Dovadă socială: Ce alte asociații naționale au susținut politicile bibliotecii școlare?
- Reciprocitate: Cum puteți ajuta/ susține alți bibliotecari din asociație în problemele lor?
- Simpatie: Ce vă place la ceilalți bibliotecari și cum puteți să arătați asta?

Advocacy este ceea ce bibliotecarii școlari și aliații lor pot face dacă se unesc cu ceilalți și merg înainte într-un mod planificat. *Platforma de Învățare Online IFLA* (www.ifla.org/bsla) furnizează resurse pentru aceia care doresc să susțină bibliotecile și vor să știe mai mult despre cum pot să o facă. Această pagină web include materiale specifice pentru advocacy în bibliotecile școlare, inclusiv studii de caz despre formarea unei rețele de biblioteci școlare, despre schimbarea legislației bibliotecilor școlare și despre dezvoltarea de biblioteci școlare ca forță pentru reforma educațională. Advocacy este esențială pentru dezvoltarea și menținerea dezvoltării bibliotecilor școlare. Atât advocacy, cât și evaluarea construiesc înțelegerea și susținerea în munca de îmbunătățire a actului de predare și învățare pentru persoanele din școlile noastre.

Resurse utile

American Association of School Librarians. (2014). *Advocacy*. În www.ala.org/aasl/advocacy

Cialdini, R. B. (2006). *Influence: The psychology of persuasion* (Rev. ed.). New York: Harper Business Books.

Department for Education and Office for Standards in Education, Children's Services and Skills [UK]. (2006). *Improving performance through school self-evaluation and improvement planning*. În [http://dera.ioe.ac.uk/5986/1/Improving_%20performance%20through%20school%20self-evaluation%20and%20improvement%20planning%20\(PDF%20format\).pdf](http://dera.ioe.ac.uk/5986/1/Improving_%20performance%20through%20school%20self-evaluation%20and%20improvement%20planning%20(PDF%20format).pdf)

Department for Education and Skills and the School Libraries Working Group [UK]. (2004). *Self-evaluation model: School libraries resource materials*. În www.informat.org/schoollibraries/index.html

FADBEN. (2012). *The FADBEN manifesto: Teaching information-documentation and information culture*. În <http://fadben.asso.fr/2012-FADBEN-Manifesto.html>

Haycock, K. (1992). *What works: Research about teaching and learning through the school's library resource*

center. Seattle, WA: Rockland Press.

Kachel, D. E., et al. (2013). *School library research summarized: A graduate class project*. Mansfield, PA: Mansfield University. In <http://sl-it.mansfield.edu/upload/MU-LibAdvoBklt2013.pdf>

LRS (Library Research Service, Colorado State Library, Department of Education). (2015). *School libraries impact studies*. In www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies/

Mollard, M. (1996). *Les CDI à l'heure du management* [CDI on time management]. Paris: École nationale supérieure des sciences de l'information et des bibliothèques.

Oberg, D. (2009). Libraries in schools: Essential contexts for studying organizational change and culture. *Library Trends*, 58(1), 9-25.

Todd, R. (2007). Evidence based practice and school libraries: From advocacy to action. In S. Hughes-Hassell & V. H. Harada (Eds.), *School reform and the school library media specialist* (pp. 57-78). Westport, CT: Libraries Unlimited.

Todd, R. J., & Kuhlthau, C. C. (2005a). Student learning through Ohio school libraries, Part 1: How effective school libraries help students. *School Libraries Worldwide*, 11(1), 63-88.

Todd, R. J., & Kuhlthau, C. C. (2005b). Student learning through Ohio school libraries, Part 2: Faculty perceptions of effective school libraries. *School Libraries Worldwide*, 11(1), 89-110.

Todd, R., Kuhlthau, C., & Heinstrom, J. (2005). *SLIM Toolkit*. New Brunswick, NJ: Center for International Scholarship in School Libraries, Rutgers University. In <http://cisrl.scils.rutgers.edu/index.html>

Todd, R. J., Kuhlthau, C. C., & OELMA. (2004). *Student learning through Ohio school libraries: The Ohio research study*. Columbus, OH: Ohio Educational Library Media Association. In www.oelma.org/studentlearning/default.asp

Williams, D., Wavell, C., & Morrison, K. (2013). *Impact of school libraries on learning: Critical review of published evidence to inform the Scottish education community*. Aberdeen, Scotland: Robert Gordon University, Institute for Management, Governance & Society (IMaGeS). In www.scottishlibraries.org/storage/sectors/schools/SLIC_RGU_Impact_of_School_Libraries_2013.pdf.

GLOSAR

Glosarul de față se bazează pe sugestiile contributorilor și a persoanelor care au revizuit ghidul. Pentru informații suplimentare legate de terminologia biblioteconomică, cititorii pot consulta ODLIS (Online Dictionary for Library and Information Science/ dicționarul Online pentru Biblioteconomie și Științele Informării), scris de Joan M. Reitz și publicat de ABC-CLIO la www.abc-clio.com/ODLIS/odlis_1.aspx. Variantele tipărite ale edițiilor dicționarului sunt disponibile la Libraries Unlimited.

Advocacy: un efort planificat, susținut de a dezvolta înțelegerea și susținerea în mod crescător, în timp.

Educație bibliografică: a-i învăța pe utilizatori cum să folosească textele și sistemele din bibliotecă, adeseori denumite "BI" (vezi și Educația în bibliotecă; cultură media și cultura informației; Educarea utilizatorului).

Catalogare: procesul de descriere a unei resurse informaționale și de creare a unei intrări într-un catalog. De obicei include descrierea bibliografică, analiza subiectului, atribuirea unei note de clasificare și activități implicate în pregătirea fizică a produsului pentru a fi pus la raft.

Circulație: Procesul de împrumut și returnare a materialelor din bibliotecă. Se referă și la numărul total de itemi ieșiți într-o perioadă de timp și la numărul total de ieșiri a unui item, pe o anumită perioadă de timp, de obicei, pe an.

Cetățenie: Statutul legal și politic de a fi membru al unei comunități (ex. un cetățean), întreună cu drepturile, datoriile și privilegiile de a fi cetățean. Pe lângă implicarea drepturilor și responsabilităților fundamentale ale individului, mai implică calitatea caracterului unui individ și cum acționează ca persoană, în cadrul comunității.

Implicare civică: Luarea de măsuri individuale și colective menite să identifice și să aducă în discuție chestiuni de interes public; dezvoltarea de cunoștințe, abilități, valori și motivație, necesare pentru a acționa în sensul producerii de schimbări în calitatea vieții comunității.

Codul de etică: Un set de standarde care guvernează comportamentul și judecata în muncă a bibliotecarilor, a personalului din bibliotecă și a altor profesioniști în domeniul informației. De obicei include standarde privind accesul echitabil, libertatea intelectuală, confidențialitate, respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, excelență, acuratețe, integritate, imparțialitate, politețe și respectul pentru colegi și pentru utilizatorii bibliotecii.

Colecție: Toate materialele pe care le colectează, organizează și le pune la dispoziție biblioteca. De orice se referă la elemente fizice, dar ar putea face referire și la resursele digitale, denumite uneori "intrări". Documentele dintr-o colecție pot fi fizice sau digitale; în formate tipărite și netipărite; amplasate local sau la distanță; deținute de bibliotecă, accesibile în bibliotecă, contra unei taxe sau gratuit, disponibile de la alte instituții.

Cultura informației: Corpul de cunoștințe necesare pentru abilitarea elevilor în înțelegerea naturii informației și cum este aceasta creată, în dezvoltarea unei înțelegeri instruite a mizei și mecanismelor industriilor informării și comunicării și în dezvoltarea abordării critice a infinitelor inovații

tehnologice, și ”documentarizarea” (*n. trad.*: accelerarea producției documentare care a avut loc după diferitele revoluții industriale) ființelor umane, când se folosesc date personale. Mai include dezvoltarea atitudinilor etice și responsabile ce privesc utilizarea informației (vezi și Cultura media și cultura informației)

Conservare/ curatela: Dezvoltarea, îngrijirea, organizarea și supervizarea unui muzeu, galerii sau a altui spațiu de expunere și a tuturor obiectelor depozitate sau expuse în acesta. De asemenea, dezvoltarea colecțiilor de obiecte digitale, precum paginile web. Persoana însărcinată cu aceste colecții speciale (ex. curatorul) necesită cunoștințe de specialitate și experiență cu privire la selectarea obiectelor de calitate și asistarea utilizatorilor în localizarea și interpretarea acestor articole din colecții.

Bază de date: Un fișier mare, de obicei actualizat cu informații asociate, ce constă din înregistrări ale unor formate uniforme pentru a ușura și mări viteza de căutare și regăsire, administrat cu ajutorul unui sistem software de administrare a bazelor de date. Bazele de date folosite în mod frecvent în bibliotecile școlare includ cataloage, indexuri de periodice, servicii de analiză și resurse de referințe full-text, de obicei sunt închiriate anual cu contracte de licență care limitează accesul la membrii bibliotecii și la personalul acesteia.

Indigen: Termen utilizat pentru identificarea populației universale de popoare indigene, deși unele pot alege să se definească și să se identifice prin limbă sau identități tribale specifice. Pot folosi alte etichete sau denumiri precum Nativ, Nativ American, Indigen, Prima națiune, etc.

Alfabetizare în domeniul informației (cultura informației): Ansamblul de abilități, atitudini și cunoștințe necesare accesării, evaluării și utilizării informației în mod eficient, responsabil și cu finalitate. De obicei include abilitatea de a ști când este necesară informația pentru a rezolva o problemă sau pentru a lua o decizie, de a exprima clar acea nevoie, de a localiza și utiliza informația, de a o împărtăși cu ceilalți dacă este necesar și de a o aplica într-o anumită problemă sau decizie. Cunoscută și sub denumirea de ”competențe în informații” și ”fluență informațională” (vezi și Cultura media și cultura informației).

Educație biblioteconomică, o abordare bazată pe cercetare la: Predarea care pune accent pe gândirea la informație și utilizarea informației din perspectiva rezolvării de probleme și care integrează cunoașterea instrumentelor, surselor și strategiilor de căutare în predarea gândirii și a rezolvării de probleme. Această abordare a început să ia amploare în anii 1990.

Educație biblioteconomică, o abordare a surselor la: Învățarea utilizatorilor despre natură și folosirea instrumentelor și surselor bibliotecii, în special a textelor de referințe și a indicilor pentru găsirea informației. Această abordare a început să ia amploare în anii 1960 și 1970.

Educație biblioteconomică, o abordare deschizătoare de drumuri la: Învățarea utilizatorilor cum să folosească strategii de căutare, adică, să folosească tipare logice bazate pe aplicații de specialitate, pentru a accesa instrumentele și sursele bibliotecii. Strategiile de căutare recomandate sunt adeseori schițate în ghidurile publicate denumite ”deschizătoare de drumuri” sau ”ghiduri pentru literatura” (bibliografii pe subiecte). Această abordare a început să ia amploare în anii 1980.

Educație biblioteconomică, o abordare a proceselor la: Învățarea utilizatorilor cum să-și dezvolte un proces personal de învățare prin medierea aspectelor afective, cognitive și fizice (sentimente, gânduri, acțiuni) în utilizarea informațiilor pentru a/și dezvolta cunoștințele și a rezolva probleme. Această abordare bazată pe cercetare, pe baza Procesului de Căutare a

Informației (Kuhlthau, 1985), a început să ia amploare în anii 1990.

Program de bibliotecă: (vezi Program pentru biblioteca școlară)

Alfabetizare media: (vezi și Cultura media și cultura informației)

Cultura media și cultura informației: Ansamblul de abilități, atitudini și cunoștințe necesare înțelegerii și utilizării diferitelor tipuri de medii și formate prin care este comunicată informația și înțelegerea și utilizarea informațiilor comunicate prin aceste medii și formate. Include concepte precum ”informațiile și media sunt create de oameni, în scop personal, social, politic și economic și sunt în mod natural pătinoare”.

Deschizător de drumuri: O strategie de căutare recomandată pentru a accesa instrumentele și sursele bibliotecii. Denumită și ”ghid de bibliotecă” sau ”ghid pentru literatură”.

Program: (vezi Program pentru biblioteca școlară.)

Bibliotecar școlar: Profesor cu formare în domeniul biblioteconomiei care are responsabilitatea de a conduce sau iniția activitățile, programele și serviciile bibliotecii școlare. Pe lângă administrarea operațiunilor zilnice, bibliotecarul școlar susține curriculumul prin dezvoltarea colecțiilor, predă cultura media și cultura informației, abilități potrivite nivelului clasei, asistă elevii în selectarea materialelor pentru lectură potrivite nivelului lor de lectură și ajută profesorii de la clasă să integreze serviciile și materialele bibliotecii în programele educaționale. Bibliotecarul școlar poate avea diferite denumiri profesionale (ex. profesor – bibliotecar, specialist media în bibliotecă, profesor pentru resurse de învățare).

Biblioteca școlară: Un spațiu fizic și digital de învățare într-o școală gimnazială sau liceală publică sau privată care deservește nevoile informaționale ale propriilor elevi și nevoile de curriculum ale profesorilor și personalului. Biblioteca școlară furnizează o colecție de materiale educaționale potrivite nivelurilor claselor existente în școală. Biblioteca școlară este administrată de un bibliotecar școlar, dedicat amplificării dezvoltării cognitive, personale, sociale și culturale a elevilor și profesorilor prin activități și servicii legate de lectură, investigare și cercetare. Biblioteca școlară este cunoscută sub diferite denumiri (ex. centrul media al bibliotecii școlare, centru de documentare și informare, bibliotecă centru de resurse, spațiu multifuncțional de învățare (library learning commons)).

Programul bibliotecii școlare: O ofertă extinsă, planificată de activități de predare și învățare proiectate pentru a dezvolta elevii abilitățile media și de cultura informației, a celor de cercetare și investigare, implicarea în lectură, abilități digitale și alte competențe în relație cu alfabetizarea și bazate pe curriculum.

Educarea utilizatorului: Orice mijloace folosite pentru a ajuta utilizatorii să înțeleagă biblioteca, textele și sistemele acestora, serviciile, inclusiv semnalistica, fișele și bibliografiile, cât și predarea directă (vezi și Educația bibliografică; Educație biblioteconomică, Cultură media și cultura informației).

BIBLIOGRAFIE

La finalul fiecărui Capitol din acest ghid sunt înscrise **Resurse utile** legate de subiectul abordat în respectivul Capitol. Această bibliografie include resursele consultate în timpul procesului de revizuire a ghidului și resursele sugerate de corectori și contributori pentru ghid; totuși, acesta include și resurse menționate la finalul Capitolelor.

Alexandersson, Mi., & Limberg, L. (2004). *Textflytt och sökslump: Informationssökning via skolbibliotek* [Moving text and searching by chance: Information retrieval through the school library]. Stockholm, Sweden: Myndigheten för Skolutveckling.

American Association of School Librarians. (2009). *Empowering learners: Guidelines for school library programs*. Chicago: American Library Association.

American Association of School Librarians. (2008). *Learning 4 life: A national plan for implementation of Standards for the 21st-Century Learner and Guidelines for the School Library Media Program*. Chicago: ALA. În www.ala.org/aasl/learning4life.

American Association of School Librarians. (2009). *Standards for the 21st-century learner in action*. Chicago: AASL.

Asselin, M., & Doiron, R. (2013). *Linking literacy and libraries in global communities*. Farnham, England: Ashgate Publishing.

Barrett, H., et al. (2010). *Skolbibliotekets möjligheter: Från förskola till gymnasium* [The possibilities of the school library: From pre-school to senior high school]. Lund, Sweden: BTJ Förlag.

Capra, S., & Ryan, J. (Eds.). (2002). *Problems are the solution: Keys to lifelong learning*. Capalaba, Australia: Capra Ryan & Associates.

Chapron, F. (2012). *Les CDI des lycées et collèges: De l'imprimé au numérique* [CDI or school libraries in high schools and junior high schools: From print to digital] (nouvelle édition). Paris, France: Presses universitaires de France.

Coatney, S. (Ed.). (2010). *The many faces of school library leadership*. Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.

Connaway, L., & Powell, R. (2010). *Basic research methods for librarians*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

Cook, D., & Farmer, L. (Eds.). (2011). *Using qualitative methods in action research*. Chicago, IL: American Library Association.

Court, J. (Ed.). (2011). *Read to succeed*. London [UK]: Facet Publishing.

Crowley, J. D. (2011). *Developing a vision: Strategic planning for the school librarian in the 21st century* (2nd ed.). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.

Das, L., & Walhout, J. (2012). *Informatievaardigheden en de mediathecaris* [Information literacy and the

school media specialist]. Rapport 30. Heerlen, Netherlands: Open Universiteit, Ruud de Moor Centrum.

Erikson, R., & Markuson, C. (2007). *Designing a school library media center for the future* (2nd ed.). Chicago: American Library Association.

Farmer, L. (2014). *Introduction to reference and information and services in today's school library*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.

Farmer, L. (2011). *Instructional design for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman.

Farmer, L., & McPhee, M. (2010). *Technology management handbook for school library media centers*. New York: Neal-Schuman.

Hughes-Hassell, & Harada, V. H. (2007). *School reform and the school library media specialist*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

Gordon, C. (2000). *Information literacy in action*. Melton, Woodbridge, UK: John Catt Educational.

Guldér, M., & Helinsky, Z. (2013). *Handbok för skolbibliotekarier: Modeller, verktyg och praktiska exempel* [Handbook for school libraries: Models, tools and practical examples]. Lund, Sweden: BTJ Förlag.

Hart, G. (2011). The “tricky business” of dual use school community libraries: A case study in rural South Africa, *Libri*, 61(3), 211-225.

Hart, G. (2012). Teacher-librarians leading change: Some stories from the margins. *School Libraries Worldwide*, 18(2), 51-60.

Hoel, T., Rafste, E. T., & Sætre, T. P. (2008). *Opplevelse, oppdagelse og opplysning: fagbok om skolebibliotek* [Adventure, discovery and enlightenment: A textbook about school libraries]. Oslo, Norway: Biblioteksentralen.

Kelsey, M. (2014). *Cataloging for school librarians*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield. Kiefer, B., & Tyson, C. (2009). *Charlotte Huck's children's literature: A brief guide*. New York: McGraw Hill.

Kuhlthau, C. C., Maniotes, L. K., & Caspari, A. K. (2012). *Guided inquiry design: A framework for inquiry in your school*. Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.

Kuhlthau, C. C., Maniotes, L. K., & Caspari, A. K. (2015). *Guided inquiry: Learning in the 21st century school* (2nd ed.). Westport, CT: Libraries Unlimited.

Lester, J., & Koehler, W. (2007). *Fundamentals of information studies* (2nd ed.). New York: Neal-Schuman.

Limberg, L. (2003). *Skolbibliotekets pedagogiska roll: En kunskapsöversikt* [The pedagogical role of the school library: A systematic review]. Stockholm, Sweden: Statens skolverk.

Limberg, L., Hultgren, F., & Jarneving, B. (2002). *Informationssökning och lärande: En forskningsöversikt* [Information retrieval and learning: A research review]. Stockholm, Sweden: Skolverket.

Limberg, L., & Lundh, A. H. (Eds.). (2013). *Skolbibliotekets roller i förändrade landskap*. [The role of school libraries in changing landscapes]. Lund, Sweden: BTJ Förlag. In [www.kb.se/Dokument/Bibliotek/projekt/Slutrapport 2013/Skolbibliotekets roller slutrapport 2013.pdf](http://www.kb.se/Dokument/Bibliotek/projekt/Slutrapport%202013/Skolbibliotekets%20roller%20slutrapport%202013.pdf)

Liquete, V. (Ed.) (2014). *Cultures de l'information* [Cultures of information]. CNRS Editions: Paris, France.

Malmberg, S., & Graner, T. (2014). *Bibliotekarien som medpedagog eller Varför sitter det ingen i lånedisken?* [The librarian as co-pedagogue, or Why is nobody sitting at the library desk?]. Lund, Sweden: BTJ Förlag.

Markuson, C., & European Council of International Schools. (2006). *Effective libraries in international schools*. Saxmundham, UK: John Catt Educational.

Morris, B. J. (2010). *Administering the school library media center* (5th ed.). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited. Available on the World Wide Web as an e-book.

Niinikangas, L. (1995). An open learning environment – new winds in the Finnish school library. *Scandinavian Public Library Quarterly* 4, 3-10.

Pavey, S. (2014). *Mobile technology and the school library*. Swindon, UK: School Library Association UK. Series: SLA Guidelines Plus

Rosenfeld, E., & Loertscher, D. V. (Eds.). (2007). *Toward a 21st century school library media program*. Lanham, MD: Scarecrow Press.

Sardar, Z., & Van Loon, B. (2010). *Introducing media studies: A graphic guide*. London, England: Icon Books.

School Library Association [UK]. *Guideline series*. In www.sla.org.uk/guidelines.php

Schultz-Jones, B. A., & Ledbetter, C. (2013). Evaluating students' perceptions of library and science inquiry: Validation of two new learning environment questionnaires. *Learning Environments Research*, 16(3), 329-348.

Shaper, S. (Ed). (2014). *The CILIP guidelines for secondary school libraries*. London, UK: Facet Publishing.

Schlamp, G.(Ed.). (2013). *Die schulbibliothek im zentrum: Erfahrungen, berichte, visionen* [The school library in the centre: Experiences, stories, visions]. Berlin, Germany: BibSpider.

Thomas, N. P., Crow, S. R., & Franklin, L. L. (2011). *Information literacy and information skills instruction: Applying research to practice in the 21st century school library* (3rd ed.). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited. Available on the World Wide Web as an e-book.

Tilke, A. (2011). *The International Baccalaureate Diploma Program and the school library: Inquiry-based education*. Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited. Available on the World Wide Web as an e- book.

Tomlinson, C., & Lynch-Brown, C. (2009). *Essentials of young adult literature* (2nd ed.). Old Tappan, NJ: Pearson.

Wilson, C., Grizzle, A., Tuazon, R., Akyempong, K., & Cheung, C. K. (2012). *Education aux médias et à l'information: programme de formation pour les enseignants* [Media education and information: A training program for teachers]. Paris, France: UNESCO.

Woolls, B., Weeks, A. C. & Coatney, S. (2013). *School library media manager* (5th ed.). Westport, CT: Libraries Unlimited.

Zamuda, A., & Harada, V. H. (2008). *Librarians as learning specialists: Meeting the learning imperative for the 21st century*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

Anexa A: -

Manifestul Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO (1999)

[www.ifla.org/publications/iflaunesco-school-library-manifesto-1999]

Biblioteca școlară în predare și învățare pentru toți

Biblioteca școlară furnizează informații și idei fundamentale pentru funcționarea cu succes în societatea informației bazată pe cunoaștere de astăzi. Biblioteca școlară înarmează elevii cu abilități de învățare pe tot parcursul vieții și le dezvoltă imaginația, ajutându-i să trăiască, în calitate de cetățeni responsabili.

Misiunea bibliotecii școlare

Biblioteca școlară oferă servicii de învățare, cărți și resurse care ajută toți membrii comunității școlare să devină persoane capabile să gândească critic și utilizatori eficienți ai informațiilor, în toate formatele și mediile. Bibliotecile școlare sunt conectate de rețeaua mai largă de biblioteci și informații în acord cu principiile *Manifestului Bibliotecilor Școlare IFLA/UNESCO*.

Personalul bibliotecilor promovează utilizarea cărților și a altor surse de informare, de la ficțiune la documentare, de la formate tipărite la materiale electronice, ambele on-site și la distanță. Materialele completează și îmbogățesc manualele, materialele de predare și metodologiile.

S-a demonstrat că, atunci când bibliotecarii și profesorii lucrează împreună, elevii ating un nivel mai ridicat de alfabetizare, lectură, învățare, rezolvare de probleme și abilități în tehnologia informației și comunicării (TIC).

Serviciile bibliotecii școlare trebuie furnizate în mod echitabil tuturor membrilor comunității școlare, indiferent de vârstă, rasă, gen, religie, naționalitate, limbă, statut profesional și social. Servicii și materiale specifice trebuie furnizate pentru cei care nu sunt capabili să folosească serviciile și materialele din bibliotecă considerate normale.

Accesul la servicii și colecții ar trebui să se bazeze pe Declarația Universală ONU cu privire la Drepturile și Libertățile Omului și ar trebui să nu fie supus vreunei forme de cenzură ideologică, politică sau religioasă sau presiunilor comerciale.

Finanțare, legislație și rețele

Biblioteca școlară este esențială pentru orice strategie pe termen lung privind alfabetizarea, educația, furnizarea de informații, dar și pentru dezvoltarea economică, socială și culturală. Fiind responsabilitatea autorităților locale, regionale și naționale, biblioteca școlară trebuie susținută printr-o legislație și prin politici specifice. Bibliotecile școlare trebuie să aibă o finanțare adecvată și susținută pentru formarea personalului, materiale, tehnologii și echipamente. Bibliotecile școlare trebuie să fie gratuite.

Biblioteca școlară este un partener fundamental în rețeaua locală, regională și națională de biblioteci și informații.

Acolo unde biblioteca școlară își împarte infrastructura și/sau resursele cu alt tip de bibliotecă, precum cea publică, scopurile unice ale bibliotecii școlare trebuie recunoscute și menținute.

Scopurile bibliotecii școlare

Biblioteca școlară este parte integrantă a procesului educațional.

Următoarele chestiuni sunt esențiale pentru dezvoltarea alfabetizării, culturii informației, predării, învățării și culturii și sunt servicii fundamentale ale bibliotecii școlare:

- Susținerea și dezvoltarea scopurilor educaționale așa cum sunt menționate în misiunea școlii și în curriculum;
- Dezvoltarea și susținerea la copii a obiceiului și a bucuriei lecturii și învățării și folosirea bibliotecilor pe toată perioada vieții lor;
- Oferirea de oportunități pentru experiențe în crearea și utilizarea informației în cunoaștere, înțelegere, imaginație și petrecerea timpului liber/relaxare;
- Susținerea tuturor elevilor în învățare și exersarea abilităților de evaluare și folosire a informației, indiferent de formă, format sau mediu, inclusiv sensibilitate la modurile de comunicare în cadrul comunității;
- Furnizarea accesului la resurse și oportunități locale, regionale, naționale și globale care expune elevii la diferite idei, experiențe și opinii;
- Organizarea de activități care să încurajeze conștiința culturală și socială și sensibilitatea;
- Lucrul cu elevii, profesorii, conducerea și părinții pentru îndeplinirea misiunii școlii;
- Proclamarea conceptului că libertatea intelectuală și accesul la informație sunt esențiale pentru o cetățenie eficientă și responsabilă și pentru o participare într-o democrație;
- Promovarea cititului și a resurselor și serviciilor bibliotecii școlare în întreaga comunitate școlară și în afara acesteia.

Biblioteca școlară îndeplinește aceste funcții prin dezvoltarea politicilor și serviciilor, prin selectarea și achiziționarea resurselor, prin furnizarea de acces fizic și intelectual la surse de informare potrivire, prin furnizarea de echipamente educaționale și prin angajarea de personal format în domeniu.

Personalul

Bibliotecarul școlar este membrul echipei calificat profesional, responsabil pentru planificarea și administrarea bibliotecii, susținut de cât mai mult personal adecvat este posibil, care lucrează împreună cu toți membrii comunității școlare și care relaționează cu bibliotecile publice și cu ceilalți. Rolul bibliotecarilor școlari variază în funcție de buget și curriculum, de metodologiile de predare ale școlilor, în cadrul legal și financiar național. În contexte specifice, există domenii generale de cunoaștere care sunt vitale, dacă bibliotecarii vor să dezvolte și să livreze servicii eficiente în biblioteca școlară. Acestea includ resurse, biblioteca, managementul informației și predarea. Într-un mediu din ce în ce mai conectat în rețea, bibliotecarii trebuie să aibă competențe în planificare și în predarea diferitelor abilități de tratare a informației, atât pentru profesori cât și pentru elevi. Prin urmare aceștia trebuie să-și continue formarea și dezvoltarea profesională.

Operațiuni și management

Pentru a asigura operațiuni eficiente și responsabile:

- Politicile cu privire la serviciile bibliotecii școlare trebuie formulate, astfel încât să definească scopuri, priorități și servicii în legătură cu curriculumul școlii.
- Biblioteca școlară trebuie organizată și întreținută, în concordanță cu standardele profesionale

- Serviciile trebuie să fie accesibile tuturor membrilor comunității școlare și exploatate în contextul comunității locale.
- Cooperarea cu profesorii, directorii școlii, conducerea, părinții, alți bibliotecari și profesioniști în științele informării și grupuri din comunitate trebuie încurajată.

Implementarea manifestului

Guvernele, prin ministerele lor responsabile pentru educație, sunt îndemnate să dezvolte strategii, politici și planuri, care să implementeze principiile din acest Manifest. Planurile ar trebui să includă diseminarea Manifestului în programe de formare inițială și continuă pentru bibliotecari și profesori.

Anexa B:

Plan bugetar pentru biblioteca școlară

Bibliotecarii școlari trebuie să înțeleagă următoarele, în legătură cu dezvoltarea unui plan bugetar pentru biblioteca școlară:

- Procesul de finanțare al școlii
- Programul ciclului bugetar
- Personalul cheie asociat cu procesul bugetar
- Nevoile identificate ale bibliotecii
- Procesele de responsabilitate bugetară

Componentele planului bugetar includ următoarele:

- Suma pentru resurse noi (ex. cărți, periodice, multimedia și materiale digitale)
- Suma pentru consumabile și materiale administrative
- Suma pentru evenimente și materiale de promovare
- Suma pentru servicii (ex. copiere, reparații)
- Costuri de utilizare a echipamentelor TIC, software și costuri pentru licențe, dacă acestea nu sunt incluse în bugetul general TIC al școlii

Ca regulă generală, bugetul material al bibliotecii școlare ar trebui să fie de cel puțin 5% din cheltuielile din sistemul școlar per elev, excluzând salariile, cheltuielile pentru educație specială, transport și fonduri pentru investiții de capital.

Costurile pentru personal pot fi incluse în bugetul bibliotecii, totuși, în unele școli, ar putea fi mai potrivită includerea acestora în bugetul de personal general. Indiferent de metodă, estimarea costurilor de personal pentru bibliotecă este o sarcină în care bibliotecarul școlar ar trebui implicat. Suma de bani disponibilă pentru personal se află în strânsă legătură cu chestiuni importante precum, câte ore poate fi deschisă biblioteca școlară și ce calitate și gamă de servicii poate oferi aceasta. Proiecte speciale și alte operațiuni, precum rearanjarea rafturilor sau renovarea spațiului, pot necesita o linie separată pentru fonduri.

Anexa C:

Modele educaționale pentru învățarea bazată pe investigare

Unele modele bine dezvoltate ale procesului învățării bazate pe investigare includ:

Michael Marland's Nine Questions (United Kingdom)

Marland, M. (1981). *Information skills in the secondary curriculum*. Schools Council Methuen.

Stripling and Pitts' REACTS Model (USA)

Stripling, B., & Pitts, J. (1988). *Brainstorms and blueprints: Teaching research as a thinking process*.

Westport, CT: Libraries Unlimited.

The Information Process (Australia)

Australian School Library Association and Australian Library and Information Association.

(2001). *Learning for the future: Developing information services in schools* (2nd ed.). Carlton South, Australia: Curriculum Corporation.

Focus on Inquiry (Canada)

Alberta Learning. (2003). *Focus on inquiry: A teacher's guide to inquiry-based learning*. Edmonton, AB:

Alberta Learning, Learning Resources Branch.

Guided Inquiry (USA)

Kuhlthau, C. C., Maniotes, L. K., & Caspari, A. K. (2007). *Guided inquiry: Learning in the 21st century*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

Kuhlthau, C. C., Maniotes, L. K., & Caspari, A. K. (2012). *Guided inquiry design: A framework for inquiry in your school*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

Schmidt, R. (2013). *A guided inquiry approach to high school research*. Westport, CT: Libraries Unlimited.

Anexa D

Exemplu de listă de verificare pentru evaluarea bibliotecii școlare (Canada)

Din: *Achieving Information Literacy: Standards for School Library Programs in Canada* (trad. Realizarea Culturii Informației: Standarde pentru Programele din Bibliotecile Școlare din Canada) (pp. 74-77). Ottawa, Canada: Asociația Bibliotecarilor Școlari Canadieni și Asociația Profesorilor Bibliotecari din Canada, 2003

1. Programul se axează pe predarea culturii informației și promovarea lecturii	DA	Într-o anumită măsură	NU
a. Învățare bazată pe investigare corelată cu o dezvoltare continuă de abilități în cultura informației			
b. Integrarea programului de cultura informației în curriculum			
c. Colaborare între profesori, profesori bibliotecari, conducere, părinți și membrii comunității			
d. Profesorul bibliotecar implicat în evaluare și raportarea rezultatelor elevilor			
e. Acces echitabil pentru toți elevii la programele bibliotecii			
f. Dezvoltarea, susținerea și implementarea programului de lectură și alfabetizare			
2. Sistemul de angajare include profesori-bibliotecari calificați, competenți și foarte motivați, susținuți de personalul tehnic și auxiliar	DA	Într-o anumită măsură	NU
a. Planificare și predare în colaborare cu profesorii de clasa acolo unde scopurile obiectului de predare și cele de cultura informației sunt îndeplinite prin proiecte de cercetare, bazate pe resurse.			
b. Profesorul bibliotecar predă cultura informației și tehnologii personalului și elevilor în cadrul proiectelor de cercetare și în funcție de necesități.			
c. Dezvoltarea colecțiilor cu o varietate mare de resurse bazate pe cerințele curriculumului regional și a intereselor locale			
d. Management eficient al resurselor umane (personal auxiliar, tehnic, grupuri de elevi susținători, voluntari)			
e. Management eficient al echipamentelor (împrumut, achiziții și mentenanță)			
f. Management eficient al spațiului (rezervări, așezare, mobilier, întreținere)			
g. Procese tehnice (circulație, achiziție, bugete, comenzi, urmărire, catalogare, așezare la raft, raportare, introducere de date)			
h. Leadership (introducerea noilor teorii în învățare în proiecte comune bazate pe resurse, predarea noilor tehnologii)			
i. Entuziasm personal și devotament în procesul de învățare la elevi			
j. Dezvoltare profesională (ex. activități și oportunități bazate pe web)			
3. Un sistem de finanțare care implică planificarea incluzivă și de anvergură, conectat la scopurile școlii	DA	Într-o anumită măsură	NU
a. Bugetul pentru program pregătit anual de profesorul bibliotecar, pe baza nevoilor curriculare și a intereselor întregului personal și program			
b. Buget de bază plus suma anuală per elev pentru planurile de anvergură			
c. Buget care să includă inițiativele școlii aflate în desfășurare și pe cele noi			
d. Buget care să includă resurse, consumabile, reparații, echipamente, contracte de servicii, dezvoltare profesională și cheltuieli de capital			
e. Buget care să identifice și să prioritizeze nevoile școlii			
f. Buget care reflectă aportul factorilor de decizie			
g. Finanțare pentru programe speciale- întâlniri cu autori, inițiative de lectură, etc.			

4. Biblioteca are o gamă largă de resurse de învățare adecvate, care sunt atent selectate de experți pentru a satisface nevoile formale și informale a tuturor persoanelor care învață	DA	Într-o anumită măsură	NU
a. Există o metodologie de selecție care reflectă nevoile de învățare ale școlii			
b. Există un echilibru în diversitatea formatelor (ex. tipărite, seriale, video, audio, electronice, baze de date online, internet, altele)			
c. Există un echilibru în nivelurile de accesibilitate a materialelor			
d. Suficiente calculatoare și imprimante			
e. Suficiente echipamente video și audio			
f. Număr suficient de materiale per elev (cantitativ)			
g. O foarte bună corelare între resurse și nevoile de învățare ale comunității, ex. curriculum și interese (calitativ)			
h. Colecția este de actualitate (curățată de vechituri și reprovizionată) și în stare bună			
i. Acces la o bază de date centrală partajată			
j. Acces la resursele bibliotecii digitale			
k. Acces la informații pe pagini web			
l. Proceduri pentru accesul, coordonarea și partajarea resurselor			
5. Biblioteca deține tehnologii de actualitate, ușor accesibile și care susțin așteptările curriculumului	DA	Într-o anumită măsură	NU
a. Programul bibliotecii predă folosia eficientă și responsabilă a tehnologiilor			
b. Conține suficiente computere și software pentru a ajuta elevii în căutarea, analiza, sinteza și comunicarea informației în modalități noi și semnificative			
c. Acces pentru toți elevii și profesorii din școală la resurse de informații actuale și la anumite baze de date 24 de ore pe săptămână			
d. Organizarea și managementul unor rutine de bază în bibliotecă prin sisteme automatizate			
6. Spațiul bibliotecii este sigur, flexibil, spațios și bine proiectat pentru a găzdui o mare varietate de activități de învățare	DA	Într-o anumită măsură	NU
a. Deține spații de lucru individual, pentru grupuri mici și lucru cu toată clasa			
b. Este proiectat astfel încât să se adapteze la tehnologiile și aplicațiile emergente			
c. Permite flexibilitate în restructurarea și reconfigurarea bibliotecii pentru funcții noi și tradiționale, eficiență, calitate și dezvoltare			
d. Este confortabil – zgomot, lumină, temperatură, racordare la rețea, mobilier			
e. Este accesibil înainte, în timpul și după programul școlar			
f. Este atractiv din punct de vedere vizual			
g. Este sigur			

Anexa E:

Listă de verificare pentru evaluarea bibliotecii școlare pentru directorii de școli

A 12 Lista de verificare a programului Punct de Bibliotecă pentru directori de școli (SUA)

Din: Doug Johnson's Blue Skunk Blog

De pe <http://doug-johnson.squarespace.com/blue-skunk-blog/2012/1/10>

Scopul acestui instrument nu este de a servi în evaluarea formală a bibliotecarului sau a programului de bibliotecă, ci de a ajuta conducerea să devină conștientă de zonele unde este nevoie de resurse adiționale și asistență, pentru un impact mai mare, în programul general al școlii.

Schimbările rapide din tehnologii, cercetarea academică și profesia de bibliotecar din ultimii 20 de ani au creat o discrepanță mare în eficacitatea programelor bibliotecii școlare. Biblioteca școlii voastre ține pasul? Lista de verificare de mai jos poate fi folosită, pentru o evaluare rapidă a programului dumneavoastră.

1. Personal de specialitate și sarcini

- Biblioteca dumneavoastră beneficiază de serviciile unui bibliotecar complet format în domeniu?
- Acea persoană este complet preocupată de sarcinile de serviciu? Există o fișă a postului scrisă pentru personalul bibliotecii: auxiliar, tehnic și de specialitate?
- Bibliotecarul înțelege rolul aflat în continuă schimbare al său, așa cum este descris în publicațiile de specialitate actuale de stat și de organizațiile de bibliotecari naționale?
- Bibliotecarul oferă oportunități regulate de dezvoltare a personalului în cultura informației, tehnologiile informației și integrarea acestor abilități în conținuturi?
- Este bibliotecarul membru activ într-o organizație profesională?
- Este bibliotecarul considerat membru cu drepturi depline în corpul profesoral?

2. Asistență de specialitate

- Există suficient personal auxiliar disponibil pentru bibliotecar astfel încât acesta/ aceasta să își poată duce la îndeplinire sarcinile profesionale mai mult decât sarcinile de birou?
- Există suficient personal tehnic disponibil pentru bibliotecar astfel încât acesta/ aceasta să își poată duce la îndeplinire sarcinile profesionale mai mult decât sarcinile tehnice?
- Există un supervisor regional pentru bibliotecă, echipă de conducere sau un șef de catedră responsabil pentru planificare și leadership?
- Directorul, consiliul de administrație și echipa de dezvoltare a școlii încurajează personalul bibliotecii să participe la ateliere de lucru, întâlniri profesionale și conferințe la care ar putea să-și actualizeze cunoștințele și competențele?
- Bibliotecarul participă în Comunitățile Profesionale Educaționale din regiunea dumneavoastră și în Rețelele Personale de Învățare?

3. Dimensiunea și dezvoltarea colecției

- Colecția de cărți și materiale audio-vizuale din bibliotecă satisface nevoile curriculumului? A fost stabilită o dimensiune standard pentru colecția de materiale tipărite? Este acea colecție bine selectată?
- Există o varietate de mijloace media disponibile care să răspundă diferitelor stiluri de învățare?
- Au fost adăugate resursele online la colecție, dacă sunt potrivite? Există suficiente computere și bandă largă de internet pentru grupuri de elevi, pentru a exploata aceste resurse?
- A fost făcută o evaluare recentă care să echilibreze dimensiunea colecției tipărite cu resursele digitale? Au fost înlocuite unele materiale tipărite cu documente online? Spațiul folosit inițial pentru găzduirea materialelor tipărite a fost refolosit eficient?
- Noile materiale sunt alese din surse de selecție de specialitate și conectate la curriculum, prin cartografierea colecției?

4. Infrastructura

- Este poziționată biblioteca astfel încât să fie ușor accesibilă din sălile de clasă? Are o intrare din exterior astfel încât să poată fi folosită de comunitate în timpul serii sau la sfârșit de săptămână?
- Se regăsește în bibliotecă o atmosferă care să favorizeze învățarea, având mobilier rezistent, expoziții educaționale și postere informative? Este biblioteca pavimentată cu mochete neelectrostatice pentru a reduce

zgomotul și a proteja aparatura electronică? Este aerul din bibliotecă controlat climatologic astfel încât materialele și echipamentele să nu fie deteriorate de căldura și umiditate mare, **să- de scos** astfel încât să poată fi folosită pentru activități pe perioada verii?

- Conține biblioteca zone educaționale generale, o zonă pentru povești (în școlile primare), o zonă de prezentare (școli liceale) și spații individuale, grupuri mici și lucru cu întreaga clasă de elevi?
- Conține biblioteca un laborator informatic sau laptopuri / netbooks wireless pentru elevi și profesori care lucrează la oră sau în mod independent în bibliotecă și pentru bibliotecar pentru predare? Conține și susține biblioteca stații de lucru multi-media și echipamente de producție video digitală?
- Este biblioteca conectată la rețea de voce, video și de date în cantități adecvate? Biblioteca servește ca "hub" pentru aceste rețele de informații cu routere, servere, capăt de încărcare video și personal tehnic care lucrează aici?
- Biblioteca își menține o prezență utilă, actualizată pe web cu linkuri către resurse pentru elevi, personal și familii?

5. Curriculum și integrare

- Este bibliotecarul membru activ în grupurile de clase și/sau în echipa de planificare?
- Este bibliotecarul membru activ în comitetul de scriere a conținutului curriculumului?
- Face bibliotecarul parte din Comunitățile Educativ Profesionale pe clase sau conținuturi?
- Sunt examinate resursele bibliotecii ca parte a ciclului de revizuire a curriculumului pe materii?
- Sunt predare competențele biblioteconomice și de tehnologia informației ca parte a conținuturilor materiilor sau mai degrabă izolat? Sunt predare competențele de cultura informației în evaluare, procesare și comunicare a informației, cât și competențele de accesare?
- Este utilizarea sigură și adecvată a resurselor online parte a curriculumului de alfabetizare în domeniul tehnologiilor și informațiilor?

6. Predarea bazată pe resurse

- Bibliotecarul care are ajutor de la conducerea instituției și de la cea regională promovează activitățile de predare care merg dincolo de manuale și furnizează materiale care să ajute în diferențierea educației?
- Profesorii și conducerea văd bibliotecarul ca o resursă pentru proiectul educațional și pentru o evaluare autentică? Programul bibliotecii susține activitățile de învățare bazate pe cercetare și centrate pe elev în toate ariile curriculare? Bibliotecarul colaborează cu elevii și cu profesorii pentru a crea o gamă largă de oportunități care să ajute în dezvoltarea și practicarea abilităților de gândire critică și de cetățenie digitală responsabilă?
- Un orar flexibil în cadrul instituției permite bibliotecarului să fie parte a echipei de predare împreună cu profesorii de la clasă, mai degrabă decât doar să acopere timpul de pregătire a profesorilor?
- Există un ansamblu clar de criterii de măsurare în cultura informației și tehnologii elaborat pentru toate clasele și nivelurile? Sunt aceste criterii de măsurare evaluate într-un efort unit al bibliotecarului și a profesorului de la clasă? Sunt aceste rezultate a evaluărilor împărtășite cu factorii de decizie?

7. Tehnologia informației

- Biblioteca oferă utilizatorilor săi acces la tehnologii ale informației recente precum:
- un catalog online și un sistem de circulație pentru colecțiile din instituție
- acces la un catalog regional partajat online , cât și acces la cataloagele bibliotecilor publice, academice și speciale de unde pot fi făcute schimburi interbibliotecare
- access online nelimitat la Internet
- o largă varietate de instrumente de referințe online precum indici full text pentru periodice, enciclopedii, atlase, indici alfabetici de cuvinte și expresii dintr-o carte sau autor, dicționare, tezaure, recenziiile cititorilor și almanahuri
- o largă varietate de programe de productivitate computerizate adecvate nivelurilor de abilități ale elevilor, precum procesoare word, programe multi-media și pentru prezentări, foi de calcul, baze de date, program de publicare desktop, programe de creație grafică, software pentru editare a imaginilor digitale statice și în mișcare
- acces la instrumente de învățare/networking în colaborare precum wikis, bloguri și alte programe de partajare online și resurse computerizate cloud precum instrumentele de productivitate online și de stocare a fișierelor?
- Acces la echipamente de conferințe desktop și software
- Programe educaționale pentru computer care includ practica, simulări și tutoriale care susțin curriculumul
- Sunt aceste competențe necesare utilizării acestor resurse predate pentru și împreună cu profesorii de către bibliotecar?

8. Referințe, colaborare în rețea și împrumut interbibliotecar

- Bibliotecarul școlii deține expertiza necesară, pentru a furniza servicii de referințe eficiente și de actualitate elevilor și personalului din instituție?
- Școala dumneavoastră este membră a unui sistem regional sau a unui consorțiu de biblioteci?
- Bibliotecarul folosește împrumutul interbibliotecar, pentru a satisface cerințele elevilor și a personalului, ce nu pot fi îndeplinite prin colecțiile instituției?
- Bibliotecarul participă în planificarea în cooperare și la oportunitățile de achiziție, împreună cu alte școli, atât locale cât și regionale?

9. Planificarea/obiective anuale

- Programul bibliotecii deține un ansamblu regional de obiective de anvergură pe termen lung?
- Bibliotecarul stabilește obiective anuale bazate pe cele pe termen lung, care să fie direct legate de obiectivele instituției și ale curriculumului, în colaborare cu conducerea instituției?
- O parte din evaluarea bibliotecarului se bazează pe îndeplinirea obiectivelor anuale?
- Programul bibliotecii este reprezentat în comitetele de planificare ale instituției? În comitetul regional de planificare a tehnologiilor?

10. Alocări bugetare

- Bugetul pentru programul bibliotecii este zero sau bazat pe obiective? Bugetul este legat de obiectivele programului?
- Bibliotecarul elaborează argumentări clare pentru necesarul de materiale, echipamente și consumabile?
- Bugetul reflectă atât componenta pentru mentenanță cât și cea pentru dezvoltare pentru program?
- Bibliotecarul ține un dosar de cheltuieli clar și exact?
- Bibliotecarul scrie cereri de finanțare/ granturi atunci când sunt disponibile?

11. Metode/comunicări

- Metodele de selecție și revizuire ale conducerii sunt actuale și aplicate? Personalul este conștient de doctrinele despre libertatea intelectuală și confidențialitatea utilizatorului în bibliotecă? Aceste politici se extind și la resursele digitale?
- Regiunea are o metodologie compatibilă CIPA (Children's Internet Protection Act/ Actul de Protecție a Copiilor pe Internet) sigură și de utilizare acceptabilă (sau de utilizare responsabilă) pentru Internet sau folosirea tehnologiilor?
- Bibliotecarul acordă ajutor în interpretarea legii drepturilor de autor? Bibliotecarul îi ajută pe ceilalți să hotărască ce drepturi doresc să aloc proprietății lor intelectuale?
- Bibliotecarul deține mijloace formale de comunicare a obiectivelor și serviciilor programului către elevi, personal, conducere și comunitate? Prezența pe web a bibliotecii este una profesionistă, ușor de navigat, actuală și utilă? Bibliotecarul folosește instrumente de relaționare socială pentru a comunica cu factorii de decizie?

12. Evaluare

- Bibliotecarul hotărăște și raportează metodele care arată că scopul și obiectivele programului sunt îndeplinite și ajută la îndeplinirea scopurilor instituției și a celor regionale? Bibliotecarul crează un raport anual al bibliotecii pentru conducere, personal și părinți care să includă măsurări calitative și cantitative?
- Toate inițiativele noi care implică programul bibliotecii și pe cel tehnologic au o componentă de evaluare?
- Oficiul regional evaluează cu regularitate programul bibliotecii folosind echipe externe de evaluatori ca parte a oricărui proces de acreditare?
- Bibliotecarul participă în studiile formale realizate de cercetători academici, atunci când i se solicită acest lucru?